

Balvu sākumskolā klātienē nemācās

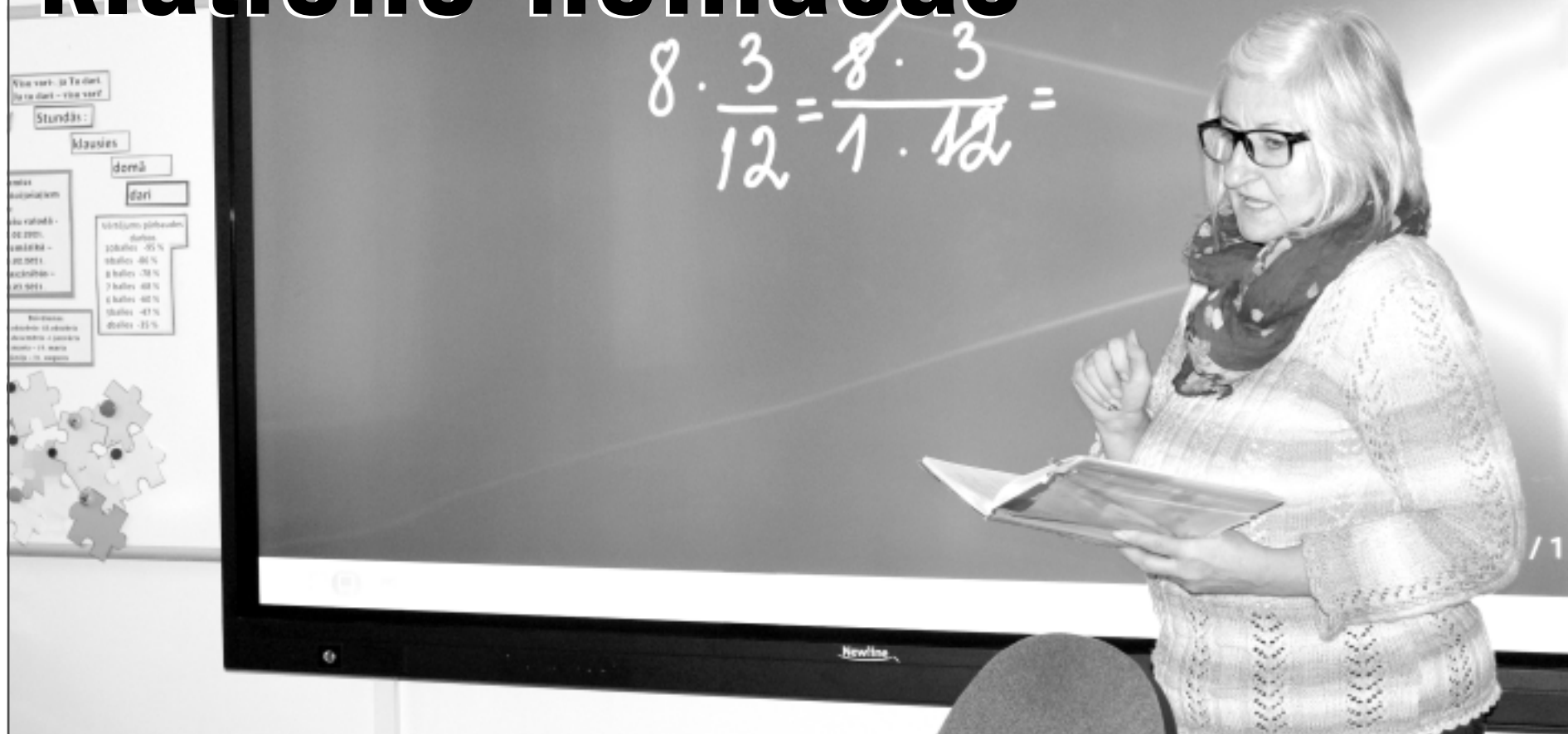

Foto - M. Sprudzāne

Mācās attālināti. Intervijas dienā skolotāja Ineta Gargurne attālināti vadīja matemātikas stundu sestajai klasei. Cik veiksmīgi skolēni apgūst jauno vielu? Skolotāja teica: "Kuri klausās, seko līdzi un pieraksta, tiem vajadzētu apgūt. Taču informāciju var atrast arī mācību grāmatā. Ir skolēni, kuri ļoti aktīvi strādā, izpildot mājas darbus pat līdz mācību stundas sākumam. Galvenais pašiem ir pareizi izplānot dienu. Skolēni ir teikuši, ka tas viņiem ir sagādājis grūtības."

Maruta Sprudzāne

Balvu sākumskolā konstatēta Covid-19 saslimšana, trīs klašu skolēniem noteikts kontaktpersonas statuss, tādēļ ar Balvu novada domes rīkojumu skolā aizliegts viss darbs klātienē vismaz uz pāris nedēļām. Skolas direktore ļoti cer, ka pilnvērtīgs mācību darbs varētu atsākties pēc 30.novembra.

Balvu sākumskolai lielle logi izgreznoti, apkārtnē uzposta, taču skolēni šurp nenāk jau otro nedēļu. Klātienē nemācās neviena klase. Skolas direktore Larisa Krištopanova atklāj jau vispārzināmo faktu, iegūtu no Slimību profilakses un kontroles centra, ka skolā konstatēti vairāki Covid gadījumi, konkrēti starp pedagogiem, trīs klases bija aizsūtītas karantinā. Par to, ka būtu saslimuši arī skolēni, oficiālas informācijas nav. Taču mācību darbs, protams, notiek. Pedagogi strādā gan no mājām, gan nāk arī uz skolu un, esot katrs savā klasē, sazinās ar skolēniem un skaidro mācību vielu. Skolotāji veiksmīgi izmanto e-platformu Zoom, šogad to sākuši apgūt arī ceturtklasnieki, vēl gudrāki šajā jomā ir sestklasnieki, kuri platformu izmanto otro gadu. Taču direktore arī atzīst, ka mācību darbs šobrīd īsti produktīvs nav.

Attālināto nedēļu laikā ir uzdoti mājas darbi, lai gan mazākā apmērā, notiek mācību vielas skaidrošana, skolotāji sagaida pašu audzēkņu atsaucību un līdzdarbību, taču ilgstoši pastāvot šādai apmācībai, ievērojami kritas skolas darba un zināšanu ieguves līmenis. Visvairāk grūtības acimredzot izjūt jaunāko klašu skolēni, viņu vecāki un skolotāji. Nenormēts kļūst darba laiks, jo saziņa ar skolotāju notiek arī vakarstundās, pieaug slodze vecākiem, kuri palīdzēt mācībās bērnam var, atgriežoties no darba, bet rodas arī jautājums, cik produktīvi tas notiek? "Šis ir nepateicīgs laiks, tādēļ ļoti gaidu un ceru, ka pilnvērtīgi skolas darbs varēs atsākties ar 30.novembri. Ja situācija paliks līdzšinējā, tad acimredzot mācību darbs turpināsies kā līdz šim. Bet tas nav viegli," secina skolas direktore.

Ne tikai skolēni, bet arī pedagogi turpina pilnveidot digitālās prasmes. Aizvadītajā nedēļā pēc svētkiem sākumskolas skolotāji attālināti sazinājās ar Arni Stucku no Balvu Valsts ģimnāzijas, kurš palīdzēja viņiem pilnveidot prasmes Zoom platformas pielietojumā.

Nākamajā
adugunī

● **Es Tevi redzu, Tu mani nē**
Intervija ar Perdinavas Izidoru

● **Papildina egļu sēklu krājumus**
Ražas laiks sēklu plantācijā

Tilzā pasta strādās vienu stundu dienā

Zemā pasta pakalpojumu pieprasījuma dēļ Tilzās pagastā no 15.decembra tiks mainīts Tilzās pasta nodaļas darbības modelis, atrašanās vieta un darba laiks, pielāgojot to iedzīvotāju reālajam vajadzībām. Turpmāk Tilzā visus pasta pakalpojumus katru darbdienu no pulksten 12 līdz 13 nodrošinās Tilzās pagasta bibliotēkā (Brīvības ielā 3a) vai arī iedzīvotāji varēs izvēlēties tos saņemt pie pastnieka savā dzīvesvietā. VAS "Latvijas Pasts" Ārējo komunikāciju vadības daļas vecākā sabiedrisko attiecību projektu vadītāja Vineta Danielsona informē, ka Tilzās pasta nodaļa radījusi ikgadējos zaudējumus vairāk nekā 6300 eiro apmērā.

Aicina pieteikties bezmaksas mācībām

Nodarbinātības valsts aģentūra (NVA) piedāvā nodarbinātajiem lielisku iespēju bez maksas apgūt jaunus zināšanas vai pilnveidot jau

Īsziņas

esošās, mācoties starptautiskajā attālinātās izglītības platformā "Courseva", kur ir pieejams vairāk nekā 3,8 tūkstoši mācību kursu aptuveni 400 specializācijās. Bez maksas mācīties un iegūt sertifikātu par "Coursera" kursu pabeigšanu var tad, ja mācībām esat pieteicies un tās uzsācis līdz šī gada 14.decembrim, bet pabeidzis līdz 2021.gada 15.februārim. Kas var pieteikties bezmaksas mācībām? Pieteikties var nodarbinātais vecumā no 15 gadiem līdz pensijas vecumam, kurš atbilst kādam no šiem kritērijiem: izglītība un prasmes neatbilst darba tirgus prasībām; dzīvesvieta atrodas teritorijā ar zemu ekonomisko aktivitāti; ir noteikta vai prognozējama invaliditāte; ir bijusi pārejoša darbnespēja, kas nepārtraukti ilgusi vismaz četrus mēnešus; ir sasniegts 50 gadu vecumu; uzteikts darba līgums.

Vārds žurnālistam

Artūrs Ločmelis

Nekad neesmu bijis pretinieks tam, lai valsts amatpersonas (tajā skaitā augstākās) saņemtu pieklājīgu atalgojumu. Savukārt vēl mazāks pretinieks esmu bijis tam, lai konkurētspējīgu atalgojumu saņemtu arī citi augsti kvalificēti speciālisti, kas nav amatpersonas – ne tikai valsts pārvaldē, bet arī privātajā sektorā un, piemēram, zinātnes sfērā strādājošie. Tas elementāri skaidrojams ar mērķi nepieļaut tā dēvēto smadzeņu aizplūšanu, kad patiešām augsta līmeņa profesionāļi dodas meklēt laimi cituviet un savas zināšanas investē, piemēram, darbā ārzemēs. Cita lieta, ka jābūt samērogumam, lai neradītu vēl lielāku plaisu starp lielo un mazo algu saņēmējiem. Tādēļ ir pilnīgi saprotams, kādēļ Latvijas sabiedrība allaž tik saasināti uztver kārtējo ziņu, ka tiem tur – deputātiem un ministriem – atkal plānots palielināt algas. Šajā sakarā, protams, prātā nāk epopeja ap Valsts prezidenta Egila Levita atalgojumu. Tagad zināms, ka Valsts prezidenta kanceleja vērsusies Saeimā ar aicinājumu prezidenta atalgojumam 2021. gadā nepiemērot ikgadējo indeksāciju un to atstāt 2020. gada apmērā. Mēs varam tikai uzdot jautājumu un paši uz to arī atbildēt, proti, vai prezidenta kanceleja ar tādu pašu aicinājumu būtu nākusi klajā arī gadījumā, ja plānotā prezidenta algas palielināšana nebūtu tik ļoti iztirāžēta medijos? Iespējams, šāds aicinājums izskanētu jebkurā gadījumā. Vairāk arī neizskanētu, bet prezidentam tomēr kaut nedaudz palika neērti pret to absolūti lielāko sabiedrības daļu, kas ar biezu naudas maciņu nevar lepoties?

2009. gada 7. janvāra publiskajās debatēs nu jau leģendārā raidījumā “Kas notiek Latvijā?” žurnālists Jānis Domburs Aināram Šleseram vairākas reizes uzstājīgi uzdeva jautājumu: “Kāpēc ir nelaime valstī?” Par oligarhu dēvētais Šlesers no šī jautājuma vairākkārt izvairījās, līdz tomēr atbildēja. Šis gadījums kļuvis teju vai folklorizēts un iegājis plašās tautas masās. Kā jums, lasītāji, šķiet, vai un kāpēc ir nelaime valstī?

Rugāju novadā
Darbs prasa lielu atbildību

Zinaida Logina

19. novembrī Rugāju novada domes sēdē izskatīja jautājumu par Rugāju Sporta centra direktora ievēlēšanu. Deputātu lēmums bija par labu Initai Briedei. Darba līgumu ar viņu slēgs tikai pēc Izglītības un zinātnes ministrijas saskaņojuma ar amata pretendenti un pozitīvas atbildes.

Ar Initu Briedi tiekamies Rugāju Sporta centra hallē, kur pašlaik ir tukšs un kluss, klausd vienīgi trenāžieri otrajā stāvā liecinot, kā kāds tur trenējas. Taču šeit, labā laikā arī stadionā, notiek sporta stundas 1. - 6. klašu skolēniem. Inita pašlaik ir direktora vietas izpildītāja, bet pirms diviem gadiem darbu šeit uzsāka kā administratore. Viņa pēc Rugāju novada vidusskolas absolvēšanas izglītību turpināja Latvijas Universitātē, studēja filoloģiju un pedagoģiju. “Sākotnēji bija grūti, vajadzēja iepazīt dažādas darba nišas un specifiku, taču palīdzēja direktors Lauris Krēmers. Daudz apguvu, reāli veicot dažādus darba pienākumus. No Laura varēju mācīties pašpārlicinātību, spēju redzēt mērķus un iet uz tiem,” saka Inita. Viņa piebilst, ka pēdējā gada laikā strādājusi, papildinot un attīstot Laura Krēmēra iestrādes, jo pamats ir ielikt labs, precīzāk būtu teikt - ļoti stiprs.

“Radikālus lēmumus kā direktora vietniece neesmu pieņēmusi, bet šogad pirmais pārbaudījums man ar komandu bija basketbola mačs - Garkalnes “Runči” komandas un viņu līdera Kaspara Kamбалas spēle pret Rugāju komandu. Ieguldījām daudz organizatoriska darba,” piebilst Inita, paužot prieku, ka viss izdevās lieliski, un tas deva gandarijuma

sajūtu. Viņa lepojas ar basketbola treneri Elmāru Rakstiņu, vieglatlētiku treneri Aināru Dokānu, pieaugušo komandu basketbolā trenē Lauris Krēmers. “Prieks, ka viņi palikuši uzticīgi Rugāju novadam un dara savu darbu profesionāli. Kamēr nebija izsludināta ārkārtas situācija valstī, sporta halles zāle bija ļoti noslogota, īpaši ziemā, kad treniņi nevarēja notikt stadionā. Treniņi ieilga līdz vēlam vakaram, nodarbību grafikus vajadzēja stingri ievērot. Esam profesionālās ievirzes izglītības iestāde, pie mums kopā ar interešu izglītību mācās vairāk nekā 90 audzēkņi. Realizējam divas profesionālās ievirzes programmas vieglatlētikā un basketbolā, bet interešu izglītības programmā - svarbumbu celšana,” pastāsta I. Briede. Viņa izrāda trenāžieru zāli, kuru pēc iepriekšēja pieteikuma interesenti var izmantot, ir arī āra trenāžieri, kur daudzi trenējas vasarā un labvēlīgos laika apstākļos. “Man patīk darbs, ko daru. Patīk arī lidzi just basketbolistiem. Piektdienu vakaros sacentās Latvijas basketbola 3. divīzijas komandas, līga gan tagad pārdēvēta par Latvijas reģionālo līgu. Žēl, ka paspēja izspēlēt tikai divas spēles, tagad viss apstājies. Zāle bija pilna azartisku līdzjutēju, tas vietējiem iedzīvotājiem bija labs atpūtas pasākums. Nāca ģimenes ar bērniem, ne tikai jaunieši, un veidojās laba tradīcija šādi pavadīt piektdienu vakarus,” atklāj Inita. Televīzijā viņai labprāt patīk paskatīties hokeju vai lielākas - pasaules vai Eiropas mēroga - sacensības. Skolā sporta stundas nesmādēja, īpaši patika basketbols, arī skriet krosu sacensībās, kas bieži vien notika Rekovā. Viņai patīk dinamiska dzīve un darbs, pat ja kaut kur nav iesaistīta tiešā veidā, bet vēro un lidzi jūt no malas.

Par nākotnes iecerēm Inita vēl nerunā,

Foto - Z. Logina

Rugāju Sporta centra hallē. Inita lepojas, ka Rugājos ir attīstīta infrastruktūra, sporta treniņiem un sacensībām iegādāts labs inventārs, arī basketbola bumbas. “Esam konkurētspējīga sporta skola,” lepni saka I. Briede.

bet neslēpj, ka, tuvojoties administratīvi teritoriālajai reformai, svarīgi būs saglabāt Rugāju Sporta centru kā iestādi, kas veic nozīmīgu darbu bērnu un jauniešu attīstībā tuvāk dzīvesvietai. “Mums ir attīstīta infrastruktūra, ir labas iestrādes, ļoti laba materiāli tehniskā bāze. Esam konkurētspējīga sporta skola. Esam piesaistījuši projekta naudu, par to ieklāts grīdas segums trenāžieru zālē, iegādāti un uzstādīti āra trenāžieri,” saka I. Briede.

Balvu novada domē

Edgars Gabranovs

17. novembra ārkārtas sēdes lēmumi
Vēlas siltināt mūzikas skolu

Deputāti atbalstīja iecerī iesniegt projekta pieteikumu “Balvu Mūzikas skolas ēkas energoefektivitātes paaugstināšana” Eiropas Reģionālā attīstības fonda specifiskā atbalsta mērķa “Atbilstoši pašvaldības integrētajām attīstības programmām sekmēt energoefektivitātes paaugstināšanu un atjaunojamo energoresursu izmantošanu pašvaldību ēkās” ceturtās projektu iesniegumu atlases kārtas ietvaros. Apstiprināja projekta kopējās izmaksas EUR 377423,60, t.sk. EUR 323638,89 ir attiecināmās izmaksas un EUR 53784,71 ir neattiecināmās izmaksas. Projekta ERAF finansējums ir 54% no attiecināmajām izmaksām, t.i., EUR 174765. Projekta apstiprināšanas gadījumā nodrošinās līdzfinansējumu projektam 46% apmērā jeb EUR 148873,89 no projekta attiecināmajām izmaksām un neattiecināmās izmaksas EUR 53784,71, kopā nosakot EUR 202658,60. Projekta priekšfinansējuma un līdzfinansējuma izmaksām ņems aizņēmumu Valsts kasē.

Atsavinās individuālos aizsardzības līdzekļus

Nolēma atsavināt no valsts saņemtos individuālos aizsardzības līdzekļus – daudzkārt lietojamās sejas maskas (mazgājami mutes un deguna aizsegi), nenoskaidrojot Balvu novada pašvaldības un tās iestāžu vajadzību pēc tām, un nododot bez atlīdzības īpašumā divas daudzkārt lietojamās sejas maskas šādām fizisko personu grupām: personām, kurām saskaņā ar normatīvajiem aktiem piešķirts trūcīgas vai maznodrošinātas personas statuss; personām, kuras ir tiesīgas saņemt naktspatversmes, aprūpes mājās, dienas aprūpes centra, Dienas centra vai krīzes centra pakalpojumus. Uzdeva Sociālajam dienestam nodrošināt daudzkārt lietojamo sejas

masku izsniegšanu pret parakstu minētajām fizisko personu grupām, veicot izsniegto daudzkārt lietojamo sejas masku uzskaiti pašvaldību sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu administrēšanas lietojumprogrammā SOPA. Tāpat nolēma nodrošināt, ka vismaz viena daudzkārt lietojamā sejas maska ir pieejama katrai lēmumā minētajai personai, sākot ar 2020. gada 20. novembri.

Piešķir finansējumu bērnu darziem

Piešķir finansējumu no Balvu novada pašvaldības 2020. gada budžetā apstiprinātajiem līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem EUR 10 000 mācību procesa nodrošināšanai: Balvu pirmsskolas izglītības iestādei “Pīlādītis” EUR 7 500 triju interaktīvo ekrānu iegādei; Kubulu pirmsskolas izglītības iestādei “Ieviņa” EUR 2 500 viena interaktīva ekrāna iegādei.

Piešķir finansējumu pārtikas paku iegādei

Nodrošinās ar pārtikas pakām tos 7.-12. klašu izglītojamos, kas apgūst izglītību Balvu novada izglītības iestādēs. Pārtikas paku vērtība aprēķināta, ņemot vērā, ka pārtikas iegādei darba dienā plānots EUR 1. Pilnvaroja Balvu novada izglītības iestāžu vadītājus, izdodot rīkojumu, nodrošināt 1.-6. klašu izglītojamos, kas apgūst izglītību Balvu novada izglītības iestādēs, un 5-gadīgos, 6-gadīgos bērnus, kas apgūst izglītību Balvu novada izglītības iestādēs, ar šī lēmuma minētajām pārtikas pakām gadījumā, ja mācību process notiek attālināti. Gadījumā, ja pirmsskolas izglītības iestādes izglītojamais ir apmeklējis izglītības iestādi un vienlaikus par attiecīgo periodu ir saņēmis arī pārtikas paku, veiks pārreķināšanu nākamajā kalendārā mēnesī un attiecīgi samazinās piešķiramo pārtikas pakas vērtību. Lēmumu piemēros no 2020. gada 9. novembra līdz ārkārtas situācijas beigām, bet ne ilgāk kā līdz 2020. gada 30. decembrim.

Latvijā

Jehovieši tiesājas ar valsti. Augstākā tiesa 27. novembrī turpinās izskatīt kādas Jehovas liecinieku ģimenes prasību pret valsti, lai tā apmaksātu ārstēšanās procesu, kurā varētu iztikt bez asins transfūzijas jeb pārlišanas. Proti, Maksims Orļenko apstrīdējis Veselības ministrijas lēmumu neizsniegt viņa dēlam veidlapu, kas dotu tiesības saņemt valsts apmaksātus plānveida veselības aprūpes pakalpojumus citā Eiropas Savienības dalībvalstī. Veselības ministrija atteikumu pamatoja ar to, ka konkrētajā gadījumā nav medicīnisku iemeslu, kādēļ pieteicēja dēls pakalpojumu nevarētu saņemt Latvijā. Konkrētais medicīniskais pakalpojums valstī tiek veikts, taču pieteicējs ir Jehovas liecinieks un nepiekrīt nepieciešamās medicīniskās manipulācijas veikšanai, jo tā paredzēja arī asins pārlišanu.

Sūdzas par policiju. Iekšējās drošības biroja (IDB) priekšnieks Valters Mūrnieks informē, ka Covid-19 krīzes laikā IDB saņēmis iesniegumus par policijas, iespējams, negodprātīgu rīcību, kontrolējot pandēmijas ierobežojumu izpildi. Vērojama tendence, ka personas sūdzas par policijas rīcību, pārbaudot vai nepārbaudot pandēmijas ierobežojumu izpildi, kā arī par iestāžu darbinieku rīcību, veicot procesuālās darbības un neņemot vērā pandēmijas apdraudējumu.

Upēs kāpis ūdens līmenis. Pagājušās nedēļas nokrišņu ietekmē Latvijas upēs paaugstinājies ūdens līmenis. Straujāk tas kāpis Kurzemē un Vidzemē, bet gausāk – Latgalē. Lai votāju iecienītajā Amatas upē ūdens līmenis kopš valsts svētkiem cēlies par 45 centimetriem, pirmdienas rītā pie Melturiem sasniedzot 1,13 metru atzīmi, un šāds ūdens līmenis ir pietiekami augsts sekmīgai laivošanai. Tuvākajās diennaktīs gan prognozēts neliels ūdens līmeņa kritums. Savukārt ūdens temperatūra ir no +3 grādiem Latgales upēs līdz +8 grādiem Usmas ezerā un Baltijas jūrā.

(Ziņas no interneta portāliem www.apollo.lv un www.tvnet.lv)

Kā vērtējat faktu, ka Covid-19 laikā valsts augstākajām amatpersonām paredzēts algas paaugstinājums?

Viedokļi

Izskatās, ka daudziem "savs kreklis tuvāks"

ANDRIS KAZINOVSKIS, 13. Saeimas deputāts

Algas paaugstinājumu valsts augstākajām amatpersonām, protams, vērtēju negatīvi, jo šis jautājums jāskata kontekstā ar jaunā budžeta likumprojektu, pret kuru man ir ļoti daudz pretenziju. Īpaši iebildumi ir sadaļā, kas saistās ar pašvaldību budžetiem, jo, salīdzinot pret šo gadu, lielākajai daļai pašvaldību paredzēts naudas līdzekļu samazinājums. Tā rezultātā lielākās zaudētājas būs tieši Latgales pašvaldības, Balvu novadu ieskaitot. Esmu iesniedzis izskatīšanai konkrētu priekšlikumu, jo, pirmkārt, samazinājums ir nevienāds. Otrkārt, tieši Lat-

gales pašvaldībām naudas būs vismazāk. Diemžēl loģiskus un saprotamus argumentus, kādēļ tieši tā un ne savādāk, neesmu sadzirdējis. Saprotu, ka aprēķiniem izmanto konkrētu formulu, pēc kuras katrai pašvaldībai nosaka attiecīgos ciparus. Piemēram, Balvu novadam samazinājums būs par aptuveni 600 tūkstošiem eiro jeb par 6,18% mazāk nekā šogad. Ko tas nozīmē? Tas nozīmē, ka visas funkcijas, kuras šobrīd nodrošina pašvaldība, būs jāsamazina par šiem 6,18%. Bērnuudzīgu, skolu uzturēšana, ceļi, komunālā saimniecība, transports, pabalsti cilvēkiem – tas skars praktiski visas nozares. Valdība samazinājumu pamato ar faktu, ka uz tā rēķina varēs palielināt skolotāju un ārstu algas. Palieliniet, bet ziniet, ka cilvēku dzīves līmenis Latgalē samazināsies. Mans rosinājums bija samazinājumu izlīdzināt līdz ne vairāk kā -4%, un arī šo priekšlikumu finanšu komitejā neatbalstīja. Tuvākajās dienās Saeima skatīs šo budžetu, un es noteikti par to uzstāšos debatēs, jo šādam rīcībai argumentācija nav saprotama. Tai pat laikā paceļ algu prezidentam, vairākām ministrijām - tieši ierēdņiem. Piemēram, Ekonomikas ministrijai šim mērķim atvēlēti +3 miljoni eiro, Labklājības ministrijai +1 miljoni eiro. Un šis palielinājums paredzēts tieši ierēdņu algām. Tai pat laikā Latgales pašvaldībām nākamajā gadā vajadzēs savilkst jostas. Uz šī fona palielināt atalgojumu arī Valsts prezidentam ir ļoti nesolīdi. Godīgi sakot, par viņu biju citādās domās, bet acīmredzot teiciens "savs kreklis tuvāks" šajā gadījumā jāattiecinā arī uz Egilu Levitu. Jā, pēdē-

jā brīdī viņš no algas palielinājuma atteicās, bet tas ir sabiedrības spiediena dēļ. Budžetu jau izskatīja pirmajā lasījumā, tad šajā jautājumā bija klusums. Izskatīja komitejās, arī bija klusums, bet tagad pēdējā brīdī viņš atsakās. Taču tai pat laikā pārējie to nedara. Man ir ļoti lielas pretenzijas pret tiem, kuri pieņem šo lēmumu, jo praktisko likumprojekta pusi gatavoja speciālisti finanšu ministrijas paspārnē, akceptēja vispirms finanšu ministrs, tad Ministru kabinets, kur apsprieda ministri ar Kariņu vadībā, tad koalīcija. Ja komisijas akceptē koalīcijas atbalstīto variantu, viss kārtībā, ja nē - priekšlikumus noraida. Visvairāk es uztraucos par pašvaldībām, jo šie lēmumi tiešā veidā ietekmēs iedzīvotāju dzīves līmeni. Pierīgai samazinājums minimāls, bet pašai Rīgai, cik esmu dzirdējis, budžeta palielinājums plānots par 20 miljoniem eiro. No kurienes? No pašvaldībām noņemtajiem līdzekļiem. Tieši tādēļ par to priecīgs neesmu, jo spēlēšanās, kas notiek, nūdien sāk apnikt. Jārūnā skaļi par faktiem un to, kas valstī notiek, ko es arī daru.

Arodbiedrība pieprasījusi izglītības ministres Šuplinskas demisiju, speciālistiem ir pretenzijas arī pret labklājības ministres Petravičas darbu. Ja koalīcija pateiks, - viss ir kārtībā, nekā nenotiks. Arodbiedrības var prasīt, bet gala lēmumu tāpat pieņem deputāti, kuri ir koalīcijā. Ja viņi šos ministrus atbalsta, nekā nenotiks, valdība turpinās strādāt. Faktiski notiek ne vien nerēķināšanās, bet savā ziņā cinisms - tā varētu raksturot šo procesu. Pirms pāris dienām par savu

demisiju paziņoja arī VARAM ministrs Pūce. Viņš jau sen to bija pelnījis. Arī no Saeimas tribīnes esmu teicis, ka administratīvi teritoriālā reforma viņam bijusi kā peļņas avots, jo katru gadu (gan pagājušogad, gan šogad) bija paredzēts aptuveni 700 tūkstošus eiro liels finansējums administratīvi teritoriālās reformas izstrādei un veikšanai. Man jautājums, - kur tā nauda palikusi? Neviens nesaka - kur? Un Pūce arī klusē. Bet es zinu, ka viņam ir pietuvināti tā sauktie eksperti un zinātnieki, ar kuriem kopā viņš izveidojis visādas platformas un pētījumus, un to naudu *atmazgā*. Es to atklāti arī pasaku. Ja tā nebūtu, kāds šīs aizdomas atspēkotu, bet manu teikto neviens nav ne noliedzis, ne pierādījis pretējo.

Piedzīvojam sarežģītus laikus. Valdība dzīvo savā nodabā, kurā ir ļoti daudz personīgo, dažādu grupu, firmu un pārstāvniecību interešu, ko tā lobē. Tai pat laikā ļoti maz ieklausās nopietnos argumentos un priekšlikumos par jebkuru jautājumu. Tas nozīmē, ka valdībai nav ilgtermiņa domāšanas un rīcības. Un visam pa vidu, lūk, arī Latgale un tās iedzīvotāji. Visiem jāatceras, ka budžets ir nodokļu maksātāju nauda - mūsu katra ieguldījums. Un ja procesi valstī notiek, ignorējot nodokļu maksātāju intereses un priekšlikumus, kāds var būt vērtējums. Turklāt jau tagad Saeimā ir ļoti daudz neatkarīgo deputātu, kas liecina par to, ka proporcionālā vēlēšanu sistēma praktiski nedarbojas un partijas vairs netiek galā. Un tas jau ir nopietns signāls, kuru ignorēt nevajadzētu.

Vai tiešām dzīvojam divās Latvijās?

JĀNIS TRUPOVNIKS, bijušais Saeimas deputāts

Covid-19 pasaules iedzīvotāju ikdienā ievieš lielas un nākotnē neprognozējamas korekcijas. Nav vienotas receptes, kā šajā situācijā pārvaldīt valsti. Latvijas valdība lepojas ar nākamā gada budžeta mazo deficītu, lai gan citas valstis šajā brīdī deficītu palielina un novirza daudz lielākus līdzekļus mazo uzņēmumu,

pašnodarbināto, kultūras nozares darbinieku, mājsaimniecību atbalstam. Tagad būtu istais brīdis izpildīt pirmsvēlēšanu populistiskos solījumus - 3x500, lielāka solidaritātes nodokļa noteikšanu lielo algu saņēmējiem, līdzdalību, nevienlīdzības mazināšanu, OIK nemaksāšanu negodīgajiem elektrības ražotājiem. Bet dzīve rāda, ka solīts makā nekrit. Jaunie un ne tik jaunie politiskie spēki ļoti strādā uz PR un sava tēla veidošanu, bet nereti aizmirst, ka no to populistiskās rīcības ir atkarīga daudzu jo daudzu cilvēku dzīve un pat eksistence. Kaut vai runājot par pandēmiju. Vasara pagājusi, izdarīts nav faktiski nekā. Manuprāt, ir pilnīgi nelaikā kardināli mainīt nodokļu politiku attiecībā uz mazajiem uzņēmumiem un pašnodarbinātajiem. Neviens jau īsti nav apzinājies un pat grūti nojaust, cik daudzi iedzīvotāji palikuši bez jebkādiem ienākumiem, cik daudzi uzņēmumiem draud maksātnespēja un bankrots?! No 2020.gada 1.janvāra piecārtīgi palielināts politisko partiju finansējums un paredzēts gandrīz dubultot atalgojumu ministriem, Valsts prezidentam. Lūk, tāda ir krīzes laika solidaritātes izpratne augstajām amatpersonām! Mēs jau neko - likums to nosaka, likums par algu indeksāciju jāpilda, bet vai nav jāpilda likumi, kuri nosaka mediķu, zinātnieku, skolotāju algu

palielinājumu? Ierastā atbilde uz šādām lietām, valstij nav naudas!

Valsts augstāko amatpersonu - prezidenta, Ministru prezidenta, ministru, Saeimas deputātu, Valsts akciju sabiedrību - atalgojumu sistēma, manuprāt, ir diezgan greiza un sabiedrībai nesaprotama. Piemēram, kādas Valsts SIA prezidenta gada atalgojums ir 390 tūkstoši eiro (aptuveni 31 tūkstotis eiro mēnesī), bet Latvijas Valsts prezidenta atalgojums - tikai aptuveni 4 tūkstoši eiro mēnesī. Skatoties no šāda skatu punkta, prezidenta alga ir neadekvāti zema. Bet vai istais laiks to paaugstināt? Domāju, ka nē. Mēs šobrīd nevaram salīdzināt atalgojumu Latvijā un vecās Eiropas valstīs, piemēram, Vācijā, Dānijā, Beļģijā. Protams, ir lielas atšķirības gan noteiktajā minimālajā un vidējā algā, gan tas, kāda ir ekonomikas jauda uz vienu iedzīvotāju. Atpaliekam visās pozīcijās. Ir svarīgi, kā dzīvo valsts un tās iedzīvotāji kopumā. Vai tiešām ir divas Latvijas - viena tiem, kuri saņem algu no valsts budžeta, un otra - tiem, kuriem jānopelna pašiem? Satraucoši, ka tās attālinās viena no otras.

Pirms Saeimas un Rīgas domes vēlēšanām kandidātu populārākais pārvietošanās līdzeklis bija velosipēds un sabiedriskais transports. Šo tradīciju vajag pārvērst par ikdienas ieradumu un pašsaprotamu lietu valsts pārvaldē un tās institūciju darbiniekiem. Transporta uzturēšanas līdzekļu apjoms pašvaldībās un kopumā valstī varētu būt diezgan šokējošs. Novirzot šo naudu dažādu tautsaimniecībā sasāpējušu jautājumu risināšanai, piemēram, veselībā, izglītībā, kultūrā vai tūrismā, pievienotā vērtība būtu daudzārt lielāka.

Pagājušajā nedēļā bieži skanēja VARAM ministra Jura Pūces vārds saistībā ar stāvietu caurlaidi un tās iegūšanas tiesiskumu. Sākās pamatīga vilņošānā kā politikajā vidē, tā sabiedrībā. Sīko blēdību un šķietami maznozīmīgu pārkāpumu dēļ amatus zaudēt nākas daudziem

demokrātisku valstu politiķiem visā pasaulē. Latvijā šī politiskās ētikas latīņa ir ļoti zema, un gadījumi, kad ministri atkāpjas, ir uz vienas rokas pirkstiem saskaitāmi, tādēļ ministra lēmumu par atkāpšanos cieni. Bet viss nav tik godīgi un nevainīgi, kā tas sākotnēji šķiet. Kādi būs tālākie notikumi, rādīs laiks, bet nojausu, ka gaidāmas būtiskas izmaiņas koalīcijas un ministru sastāvā. Lai gan, pragmatiski domājot, tiks pieņemts valsts budžets un tikai tad iespējama izmaiņas valdībā. Politiskais tirgus jau iesācies, un jācer, ka jaunais ietīgotais produkts būs krietni labāks par iepriekšējo. Labāks tādā ziņā, ka prātis valsti un tās iedzīvotājus izvest no krīzes un netiks radīti jauni priekšnosacījumi (uzņēmumu bankroti, nodokļu parādu pieaugums, bezdarbs un bezcerība) jaunam emigrācijas vilnim. Nav normāla situācija, ka nozares arodbiedrības nepārtraukti konfliktē ar nozares ministriem, kā tas ir izglītības un sociālajā sfērā. Ir jāprot uzturēt dialogu un pildīt piemēlās vienošanās, pretējā gadījumā pieprasījumi par ministru demisiju tikai pieaug.

Saeimai tuvākajā laikā jāpieņem 2021.gada budžets un jārealizē daudzas iesāktās reformas. Viena no tām ir novadu reforma. Reforma, kuras tēvs ir bijušais VARAM ministrs Juris Pūce. Iespējams, būs mēģinājumi radīt situāciju tās šūpošanai un atcelšanai. Nevienu reformu nebūs ideāla un visiem pieņemama. Protams, arī man ir savs viedoklis par to. Ja runājam par mūsu bijušo Balvu rajonu, tad visiem četriem novadiem tika 12 gadi, lai strādātu un parādītu savu dzīvotspēju tagad un nākotnē. Cerības bija lielākas nekā varēšana, jo tieši sadrumstalošana bija traucēklis izdarīt labāk. Uz nākotni raugos cerīgi un esmu drošs, ka, vienojoties kopīgam darbam vienā komandā, atgūsīm savu spožo vārdu, un daudzu Latvijas novadu izaugsmes, attīstības, saņemtības un lielu ideju realizācijas mērķu laiks būs tieši Balvu novads.

Viedokļus uzklusēja S.Karavoičika

Re, kā!

Pateicība vidusskolas audzēknei

Atvērtā visam jaunajam

Ingrīda Zinkovska

Pieteikuma anketā, ko Baltinavas novada iedzīvotāji varēja aizpildīt, lai ieteiktu kandidātus apbalvošanai valsts svētkos, ir citāts par to, ka "cilvēkiem, kuri sasnieguši panākumus, piemīt zināma dinamika. Jo vairāk viņi sasniedz, jo vairāk viņi vēlas sasniegt, un, jo vairāk ceļu, lai to sasniegtu, viņi atrod". Šķiet, to var teikt arī par ZANI TABORI, kura mācās Baltinavas vidusskolas 12.klasē.

Esī starp tiem Baltinavas novada iedzīvotājiem, kuri bija izvirzīti apbalvojuma saņemšanai Latvijas valsts svētkos. Pasākums sakarā ar valsti noteiktiem ierobežojumiem pārcelts uz nākamo gadu un notiks Latvijas Neatkarības atjaunošanas dienā. Kādas ir sajūtas uzzinot, ka Tev piešķirta novada domes Pateicība?

-Kad iegāju sociālajos tīklos un ieraudzīju domes lēmumu ar to cilvēku sarakstu, kuriem piešķirtas novada domes Goda balvas un Pateicības, tajā izlasīju arī savu un klasesbiedrēnes vārdu. Vēlāk draudzenēm smējos, ka es jau to iepriekš pareģoju. Bet ne tāpēc, ka kāds man to būtu pačukstējis. Kā tā?! Kad notika novada cilvēku ieteikšana apbalvošanai, no Anglijas ciemos bija atbraukusi mana draudzene Ariadna. Mēs ar viņu jokojāmies, ka viņa kandidātos pierakstīs mani. Mēs runājām par to, bet reāli neko neizdarījām, tādēļ man bija liels pārsteigums tomēr redzēt savu vārdu apbalvoto sarakstā.

Pateicība Tev izteikta par nesavtīgu ieguldījumu un brīvprātīgo darbu jauniešu dzīves organizēšanā un darbu sabiedrības labā. Ko Tu par to vari pastāstīt?

-Sākās tas pirms gadiem trim, četriem, kad vēl mācījos pamatskolā. Biju aizbraukusi uz Jelgavu ciemos pie radiem, bet sociālajos tīklos tanī laikā parādījās afiša, ka Baltinavā notiks Jauniešu dienas. Uzzinot to, iedomājos, ka arī es ar draudzenēm varu pieteikties kā brīvprātīgā kaut ko palīdzēt. Ir taču kaut kas nopietnāks jāpavada, lai krātos pieredze un pašai būtu interesantāk pavadīts brīvais laiks. Biju lietas kursā par jauniešu aktivitātēm citviet Latvijā, piemēram, Elejā, kas atrodas netālu no Jelgavas un kur aktīvi darbojas Jauniešu centrs.

Un Tu izlēmi "pierakstīties" Baltinavas Kreatīvajā centrā?

-Tieši tā! Jau pirmajā tikšanās reizē kopā ar citiem jauniešiem spriedām par Jaunatnes dienām, izteicām idejas, apkopojām tās, paturot labākās un atmetot tās, kuras nešķita tik labas. Tad ķērāmies pie darba, lai organizētu aktivitātes. Šo gadu laikā notikušas trīs Jauniešu dienas, kurās esmu piedalījies gan ar savām idejām un priekšlikumiem, gan vadot un organizējot pasākumus. Pēdējais lielākais pasākums notika šovasar pie Svētūnes ezera, kad pēc ierobežojumiem saistībā ar pandēmiju varējām izbraukt pārgājienā ar velosipēdiem. Līdz šim piedalījos arī jauniešu centra aktivitātēs, kas notika ikdienā, skatījāmies filmas, cepām picas, spēlējām spēles. Notika tikšanās un nodarbības.

Kas šajos pasākumos ir Tava stiprā puse?

-Man vienmēr ir dažādas idejas un piemīt savs mākslinieciskais redzējums uz lietām. Pirmajās Jauniešu dienās es palīdzēju klasesbiedrēnei Kitijai apgleznot ar hennu interesentus, kuri to vēlējas, jo tādu bija daudz. Esmu beigusi Baltinavas mākslas skolu. Jauniešu centra nodarbībās esmu palīdzējusi arī darināt rotas un piedalījusies citās nodarbēs, kas prasa radošu izdomu. Tagad sakarā ar Covid-19 ierobežojumiem pulcēšanās centrā nenotiek, tādēļ vairāk esmu pievērsusies darbam skolas skolēnu padomē, kur esmu prezidente, un, protams, mācībām, jo mācos taču 12.klasē.

Ko dara skolas padome?

-Pagājušā mācību gada otrajā pusgadā skolas padomei bija saplānoti vairāki pasākumi, bet Covid-19 ierobežojumu dēļ tie nenotika. Lai šāda situācija neatkārtotos šogad, skolas padome nolēma sarīkot konkursu 1.-12.klašu skolēniem "Kā tu pavadi Latvijas valsts svētkus Covid-19 laikā?". Līdz 20.novembrim skolēnus aicinājām iesūtīt zīmējumus, foto vai kolāžu, kurā attēlots, kā viņi pavada valsts svētkus - individuāli, ar draugiem vai savu klasi. Konkurss tuvojas noslēgumam, jau tuvākajā laikā tiks paziņoti uzvarētāji, kas saņems balvas. Darbi jau ir iesūtīti, padomei atliek tikai izvērtēt trīs oriģinālākos, kreatīvākos. Konkursa uzvarētājus apbalvosim,

kad būs atviegloti ierobežojumi un būs atļauts tikties klātienē.

Tu piedalies arī moderno deju nodarbībās, ko vada skolotāja Dita Nīpere. Kas tagad notiek šajā jomā?

-Skolotāja mums tagad ir atsūtījusi deju fragmentus, kas ir jāiemācās, jo arī deju nodarbības notiek attālināti. Ar deju esmu draugos jau kopš tā laika, kad apmeklēju bērnudārzu. Sākumskolā dejuju tautu dejas. Man patīk dejot. Patīk kustēties dejojot, nevis sportojot. Un mūsdienās daudz kur nepieciešama dejas māksla! Moderno deju grupa piedalījies un uzstājusies pasākumos Baltinavas Mūzikas un mākslas skolā, Baltinavas vidusskolā, pasākumā "Taures skan Baltinavā!", Māmiņu dienā un daudzos citos. Pārrobežu sadarbības programmā piedalījāmies pasākumā Krievijas Federācijā, kas notika 8.martā, Starptautiskajā sieviešu dienā.

Un kā veicas attālinātajās mācībās skolā?

-Man šķiet, ka pērn bija daudz vieglāk nekā šogad. Vai nu jau bija pierasts, bet tagad viss atkal sākas no jauna. Pērn atlika vairāk brīvā laika nekā šogad. Sāku pildīt vienu darbu, bet tas vēl nav pabeigts, kad jādara cits. Redzu, ka man ir mazliet vairāk parādu, un tuvojas pēdējie termiņi to nokārtošanai. Dažkārt mācības ievēlās līdz vienam naktī, kad visu izpildu un eju gulēt.

Kuri mācību priekšmeti Tev padodas labāk?

-Man padodas un patīk matemātika, tieši skaitļi. Iepriekš tas mani īpaši neinteresēja, bet pēdējā laikā patīk aizvien vairāk. Tāpēc arī plānoju studēt Rīgas Tehniskās universitātes Inženierekonomikas fakultātē. Līdz šim man bija doma mācīties Kultūras akadēmijā, jo patīk arī kultūra, tomēr matemātikā, šķiet, ir iedzimtas dotības, jo mana vecmamma bija grāmatvede.

Un kas Tev nāk līdzī pūrā no savas ģimenes?

-No mammas, kā jau visi var iedomāties, pūrā nāk līdzī mīlestība uz zirgim. Man patīk dzīvnieki un es vienmēr esmu bijusi tā kā dzīvnieku persona. Dažreiz mēs ar mammu aizbraucam uz Tilžu pie mammas draudzenes, kur man neliedz uzkāpt zirgam mugurā un pavizināties. Tas nomierina un relaksē. Baltinavā mammai ir zirgs, bet tas ir darba zirgs, turklāt gados. Viņš nācis kā mantojums, tāds arī tiek uzturēts.

Tava mamma ir novada domes priekšsēdētāja. Kā Tu to uztver un kādas ir izjūtas, dzirdot citus spriest par domes darbu?

-Šajā ziņā man pašai ir novilkta strikta robeža. Kad esmu pasākumos, mammu uztveru kā novada domes priekšsēdētāju, bet mājās man viņa ir mamma. To, ka mamma ir novada domes priekšsēdētāja, nekur neaifšēju. Cilvēks jau nemainās no amata. Ir tikai viens 'bet', kas nepatīk citu attieksmē. Kad ir kāds pasākums un kad runā mana mamma, protams, kā domes priekšsēdētāja, tad daži skolasbiedri nez kāpēc pagriežas un skatās uz mani. Kāpēc jūs uz mani skatāties?! Nu beidziet! Domāju, pieklājīgi cilvēki tā neuzvedas.

Kā Tu raksturotu sevi?

-Esmu radoša persona. Mazliet spēlēju vijoli, bet pilnībā tās spēli neapguvu, jo vienlaikus mācīties mākslas un mūzikas skolā nebija iespējams. Brīžiem kaut ko uzgleznoju. Draugiem dāvinu oriģinālas dāvanas. Man patīk kaut ko organizēt, piemēram, draudzenei organizēju dzimšanas dienu. Esmu klusa, bet, kad vajag atvērties, varu sākt runāt un darboties.

Kādos sociālajos tīklos Tu darbojies? Ko tur skati un kā Tev tas palīdz mācībās, izaugsme?

-Visbiežāk un vairākas stundas pavadu aplikācijā "TikTok", "Instagram", "Facebook", "WhatsApp", "Netflix". Teikšu atklāti - izaugsme, nu šaubos, jo tur es paskatos memes, kaut

Gan didžejs, gan bārmene

Skolotāja LILITA KŪKOJA ir audzinātāja ZANEI jau kopš 4.klases. Viņa atceras, ka tanī laikā viņas audzēkņiem, tostarp arī Zanei, ļoti patīcis organizēt klases vakarus ar skolēniem no citām skolām - Rekavas, Kārsavas, Balvu Valsts ģimnāzijas. "Zane šajos vakaros uzņēmas tādu kā didžeja lomu, - sameklēja un piemeklēja mūziku pēc katra vēlmēm. Viņai vienmēr patīcis būt klasesbiedru, jauniešu vidū un rūpēties par kopējo labsajūtu un labo noskaņojumu. Tā pērn, piedaloties Ēnu dienā, kur Zane ēnoja prāmja "Tallink" speciālistus, viņa ieguva brīvbiļetes braucienam uz Stokholmu un atpakaļ visam klases kolektīvam. Pērn viņa piedalījās arī jauniešu medijpratības nometnē Rēzeknē, bet atgriezies ar iegūtājam zināšanām pasākumā Baltinavas kultūras namā iepazīstināja arī Kārsavas, Balvu, Viļakas, Rekavas un arī pārējos Baltinavas jauniešus. Zane piedalījies "ERASMUS +" projektā, kur desmit dienas ēnoja darba devējus, strādājot viesu namā Ērgemē. Šovasar viņa piedalījās mākslas plenērā, kas notika Baltinavā, bet Vides skolas dalībniekiem sagatavoja atrakcijas pie Svētūnes ezera. Zanes aktivitātes varētu turpināt uzskaitīt. Viņa sekmīgi mācās, šogad ir ievēlta par skolēnu padomes prezidenti, iesaistās dažādos projektos, sabiedriskajās aktivitātēs un brīvprātīgo darbā. Zane ir atsaucīga visam jaunajam. Viņa nav ilgi pierunājama. Ja vajag, ceļas, iet un dara. Par Zanes radošajām izpausmēm liecina kaut vai tas, kā jaunieši bija organizējuši Zemes stundu Baltinavā, kur kultūras nama mazajā zālē pasākuma dalībniekiem pasniedza tēju un kafiju, ģērbušies kā īsti oficianti. Tas bija tā forši," secina klases audzinātāja.

Foto - no personīgā arhīva

Pārliecināta par sevi. Zane ir pārliecināta, ka ir radoša personība un ka jauniešiem pieder nākotne, arī politikā.

Foto - no personīgā arhīva

Kadrs no kinofilmas. Šovasar Zane piedalījās dokumentālās filmas tapšanā par 1920.gada Latvijas - Krievijas miera līgumu, ko uzņēma arī Baltinavā.

kādus videoklipus, toties "Netflix" skatos seriālus un filmas, ņemot vērā žanru. Ja tā ir kāda dokumentālā filma, tad noteikti arī ko iemācos, bet, ja komēdija vai šausmu, tad, protams, neko.

Vai esi dzīvē kādreiz izmantojusi paziņanos, ko vecos laikos sauca par "blatu"?

-Labs jautājums! Ir gadījies, bet cenšos visu sasniegt pati, jo, sasniedzot visu pašam, ir lielāks gandarījums, nekā vienkārši ielikts rokās.

Vai, Tavuprāt, jauniešiem mūsdienās būtu jābūt vēl aktīvākiem? Sevišķi politikā...

-Manuprāt, noteikti un vienošimīgi jā! Kādēļ? Mēs esam Latvijas nākotne, pēc dažiem gadiem mūsu paaudzei nāksies kļūt par ārstiem, deputātiem, policistiem, skolotājiem, protams, strādāt arī pārējās profesijās. Ja runā par politiku, noteikti! Kas pēc 20 gadiem sēdēs Saeimas krēsls? Protams, mūsu paaudze. Pēc manām domām, jaunieši ir aktīvi, arī skatoties uz citu novadu jaunatni.

Savas saimniecības pārvaldītājs un strādnieks

Ne viss ir mērāms bankas kontā

Maruta Sprudzāne

Zemnieku saimniecība "Liči" Kubulu pagastā īpašnieks Jānis Auziņš, 2014. gadā pārņēmis saimniecību no vecākiem.

Ražošanas pamatnozares – lopkopība un graudkopība.

Ar nomas zemi apsaimnieko 500 hektārus, graudkopībā - 350 ha. Pienu ražo 25 melnraibās holšteinietes, kopā 60 liellopi.

Veiksmīga sadarbība ar kooperatīvajām sabiedrībām – "Māršavu" un "Vidzemes agroekonomisko kooperatīvo sabiedrību".

Saimniecībā ir divas darbavietas, papildus strādā visa ģimene, iespēju robežās palīdzot arī brālīm un mātai. Augstu vērtējams vecāku ieguldījums, kuri nodibināja un izveidoja saimniecības pamatu.

Saimnieka atziņa: laukos vajadzīga pēctecība.

Aicinājām uz sarunu lauksaimnieku JĀNI AUZIŅU, jo arī viņa vadītā lauku saimniecība izpelņījusies ievēribu un nominēta Balvu novada gada balvai uzņēmējdarbībā. Nominācija skan nopietni – "Gada lauksaimnieks", un tai izvirzīti tikai divi pretendenti, tostarp arī zemnieku saimniecība "Liči".

Sabiedrībā esat pazīstams kā lauku uzņēmējs un arī politiķis. Kā patiesībā sevi izjūtat?

-Vispirms esmu zemnieks, un man patīk šis vārds. Zeme mūs visus baro, bez pārtikas neviens neiztiekam. Bet sevi pozicionēju arī kā kristieti, Balvos esmu luterāņu draudzes priekšnieks. Man svarīgas kristīgās vērtības, tās caurauz arī lauku darbu, attieksmi pret līdzcilvēkiem. Bez tam vadu piensaimniecības kooperatīvu "Māršava", esmu tur valdes priekšsēdētājs. Man ir cieša sadarbība ar abiem kooperatīviem, jo visa lauksaimnieciskā produkcija, ko saražojam "Ličos", realizējas caur tiem.

Saimniekošanas pamats ir abas pamatnozares – lopkopība un graudkopība. Kā ģimenē sadalītas šīs darba jomas?

-Graudkopība ir galvenā. Pakāpeniski cenšamies pāriet vēl uz vienu nozari – gaļas lopu audzēšanu. Vecāku atbildībā ir piena ražošana, viņi strādā fermā, bet lopbarības ražošana, tehnika, sējumi, juridiskās lietas, plānošana un tamlīdzīgi, protams, paliek manā ziņā. Darbus kopumā organizēju es, lai gan ģimenē katrs zina darāmo, jo laika gaitā viens otram esam pieslīpējušies. Kad atbrauc māsa vai brālis, arī viņi pieliek savu roku.

Ražošanā balstāmies uz senu pieredzi, ka vienai nozarei nākas atbalstīt otru. Tas dod drošību un palīdz saimniecību noturēt līdzsvarā. Sliktos graudkopības gados graudus var izlaist caur fermu, ir vismaz izslaukums un ienākumi no piena. Lai attīstītu un paliktu tikai pienkopība, būtu vajadzīgas ļoti lielas investīcijas. "Māršava" ģeogrāfiski aptver plašu teritoriju, un tur darbojoties esmu iepazīs daudzus nopietnus piensaimniekus. Viņi viennozīmīgi atzīst, ka, izvēloties šo pamatnozari, ir jāuzbūvē liela, moderna, robotizēta ferma, kas sevi atpelnīs un dos ieņēmumus. Jārēķinās, ka aug arī darbinieku prasības, un viņiem svarīgs ir ne tikai atalgojums, bet arī darba vide. Nācies dzirdēt, ka Vidzemes pusē piensaimniekiem grūti atrast fermas strādniekus pat par labu atalgojumu. Varbūt cilvēkos valda arī aizspriedumi pret lopkopības darbu?

Kāds, Jūsprāt, būtu pienācīgs atalgojums fermas darbiniekiem?

-Atkarībā no darba rakstura un apjoma. Lielie piensaimnieki slaucējām maksā ap 800 - 900 eiro. "Ličos" piena lopkopība ir salīdzinoši neliela – tikai 25 slaucamās govīs, lai gan savā pagastā mēs esam vieni no lielākajiem. Jāsaka, diemžēl piena ražotāju apkaimē ir maz, šai nozarei ir tendence samazināties, toties palielinās gaļas lopu ganāmpulki. Paši kopjam melnraibās holšteinietes, kas ir labas piena devējas. Statistika liecina, ka Balvu novadā mūsu saimniecībai ir viens no augstākajiem izslaukumiem. Ziemas mēnešos dzīvnieki stāv kūti, barību gatavojam, izmantojot maisītāju. Šobrīd manos plānos nav

Foto - M. Sprudzāne

Tehnikas parks nodrošināts. Saimniecība ir piedalījies Eiropas Savienības atbalsta pasākumā, kas devis iespēju iegādāties jaudīgus traktorus, arklu, sējmašīnu, minerālmēslu izkliedētāju. Jānis vēlētos vēl jaudīgāku kombainu. Viņš augstu vērtē sadarbību ar kaimiņiem, kas lauksaimnieku darba ikdienā ir neizbēgama vajadzība.

būvēt jaunu fermu, jo jāreķinās ar citiem izdevumiem, ir nopietnas kredītsaistības. Turklāt jāseko, kāda lauksaimniekiem būs nākotne arī nākamajā plānošanas periodā.

Noprotams, ka Jūsu pieredze, sadarbojoties ar kooperatīviem, ir visnotaļ pozitīva. Acīmredzot tādēļ, ka tie nodrošina iespēju pašu saimniecībā saražotā realizācijai. Ko teiksit?

-Galvenais šajā tēmā ir domāšana. Man ir skumīgi dzirdēt mana gadagājuma cilvēkus sakām, ka "kopus cūka nebarojas". Nejausim kooperatīvu ar kolhozu! Kooperatīva biedri katrs strādā savā saimniecībā, bet kopā realizē saražoto produkciju. Tirgus pamatlukums saka, ka cena atkarīga no saražotā apjoma un kvalitātes. Ja apvienotos visi piena ražotāji, mazāki būtu arī izdevumi un līdz ar to arī cenas zaudējumi pašam ražotājam. Kooperācija nodrošina saražotā realizāciju. Līdzīgi arī graudkopībā man ir izdevīgāk aizvest graudus uz jaudīgu kalti, kur šis process ir optimizēts. Bez tam kooperācija nodrošina arī atbalstu krīzes brīžos. Arī mūspuses novados ir piensaimnieki, kuri sadarbojas ar "Māršavu", viss atkarīgs no izpratnes un domāšanas. Kāpēc visi piesauc Polijas lauksaimnieku piemēru? Tur ir izteikta kooperācija, kas paver izeju uz tirgu. Arī Somijā lielās pārtikas veikalos ķēdes pieder kooperatīviem.

Vai esat apmierināts ar piena cenu?

-Princips tāds, ka tā nav atkarīga no pārdotā apjoma, bet visiem noteikta vienāda. Taču visi maksā arī vienādas izmaksas par transportu un testu uz antibiotikām. Līdz ar to mazāka apjoma ražotājam sanāk it kā mazāka piena iepirkuma cena, lai gan ir solidaritātes nosacījums, ka cena nedrīkst atšķirties par 3 centiem. Piena cenai nāc klāt arī piemaksa par tauku procentu un olbaltumvielām, ja rādītāji ir virs bāzes. Uzskatu, ka kooperatīvā ir godīga un laba sistēma. Galvenais vienmēr atcerēties kvalitātes prasības.

Jau tikpat kā gada nogale. Cik veiksmīga bijusi ražošana?

-Piens ražošanā pirmais pandēmijas vilnis atnāca ar ievērojamu cenas kritumu, kad tā no 30 centiem pazeminājās uz 24. Pārstrādātāji straujājam pārmaiņām nebija gatavi, un biržās strauji nokrita cenas. Lielākie ieguvēji bija pārstrādātāji, kas orientēti uz vietējo tirgu. Tagad cena ir nostabilizējusies – ap 29 centiem par kilogramu bez PVN. Tagad ražotāji pārorientējušies uz mazāka apjoma iepakojumiem, kam ir pieprasījums. Kā būs turpmāk, grūti paredzēt.

Graudkopībā piedzīvoju šādus tādus izaicinājumus. Kaut

vai applūdušais sējumu lauks, kurā izpeldējos. Tas, protams, aizgāja bojā, platību ar ziemājiem pārsēju rudenī. Interesanti bija salīdzināt ar 2017. gadu, kad pēc trīs dienu lietavām ūdens tur pāri ceļam neskrēja, bet šopavasār uznāca tāds lokāls gāziens, ka ūdens burtiski gāzās pāri, jo meliorācijas sistēmas nespēja ņemt preti. Graudi man sen nokulti, bet vienu vasaras rapša lauku pabeidzu tikai vakar (intervija notika 17. novembrī). Sākotnēji tas izslīka, bet vēlāk atdzīvojos, saauga smuki, lai gan kulšana sanāca vēlu. Šis rudens ir labvēlīgs ziemājiem. Graudkopību nevar vērtēt viena gada griezumā, jo svarīgi ir visi plānveida darbi, teiksim, augu sekas izveide. Vieglāk ir ekonomiski izdevīgāk ir strādāt ar monokultūrām, kā to dara, piemēram, Zemgales pusē, izvēloties variantu "ziemas kvieši – ziemas kvieši – rapšis". Bet tas noplicina augsni. Mana izvēle ir kultūru daudzveidība, kas ļauj izmēģināt kaut ko jaunu, arī mācīties no kļūdām un, protams, saglabāt augsnes kvalitāti ilgtermiņā. Sējam kviešus, miežus, rudzus, auzas, rapšus, zirņus, pupas. Lauki un augsnes ir dažādas, nākas pielāgoties.

Dzīvot un strādāt laukos, būt lauksaimniekam, tas šobrīd ir prestiži?

-Sabiedrības acīs tas izskatās dažādi. Jaušama arī neizpratne, pat agresivitāte. Neesmu ieinteresēts dzīvot nesaskaņās ar kaimiņiem, biteniekiem vai zaļi domājošajiem. Zināmā mērā valda uzskats, ka lauksaimnieki ir tie bagātie un pārtikušie. Ja kāds brauc labā automašīnā vai laukos viņam ir moderna un jaudīga tehnika, nenozīmē milzīgu pārtību. Tās tomēr nav luksusa preces, bet ražošanas pamatlīdzekļi, bez kuriem neiztikt. Lielā mērā dzīvojam uz kredīta. Turība nav slikta, ja tā nopelnīta godīgā darbā. Bija taču laiks, kad varēja ņemt zemi un sākt saimniekot. Kurš izvēlējās šo smago darbu, kurš arī nē. Arī mūsu saimniecībā izaugsme notikusi gadu gadiem caur sūru darbu, neskaitot stundas. Saimniecība dibināta 1994. gadā.

Kas Jūs spēj savilņot līdz sirds dziļumiem?

-Vienmēr esmu gribējis strādāt pats sev un izjust uzņēmēja garu. Esmu lepns, ka saimniekoju uz kādreizējās vectēva zemes un izjūtu to kā pēctecību. Protams, ir pārguruma brīži, kad gribētos darīt ko citu, bet savu izvēli nenožēloju. Svarīgi ir panākt attīstību un saprast, ko isti vēlies, lai pats nepārdegtu. Ne jau visu var un vajag mērit naudā, skatoties bankas kontā. Mani uzjundī pavasaris, kad sākas aršana, zeme smaržo, un tas ir tāds pacēlums. Man ir svarīgi redzēt, sataustīt un novērtēt savu darbu. Un laukos es to redzu.

Konkurss

Rudens krāsas Latvijā

Irēna Tušinska

Balvu Bērnu un jauniešu centra 2.stāva zālē līdz Ziemassvētkiem būs skatāma valsts proklamēšanas 102.gadadienai veltītā bērnu un jauniešu vizuālās un vizuāli plastiskās mākslas darbu konkursa “Rudens krāsas Latvijā” darbi. 20.novembrī žūrija paziņoja konkursa rezultātus, izceļot trīs, viņuprāt, veiksmīgākos darbus katrā no trim vecuma grupām.

Izstādes kuratore Dita Nipere gandarīta, ka, atšķirībā no pavasara, kad Covid-19 pirmais vilnis negatīvi ietekmēja bērnu vērmi piedalīties konkursos, šoreiz dalībnieku skaits bijis iespaidīgs: “Biju mazliet nobažījies, ka arī šoreiz, tāpat kā pavasara fotokonkursam, iesniegto darbu nebūs daudz. Taču mudinājām skolotājus būt radošiem un, neskatoties ne uz ko, *atslēdzoties* no problēmām un bažām, motivēt savus audzēkņus. Manuprāt, pedagogi to ir sapratuši un atsaukušies.”

Pirmo reizi tradicionālajā BBJC rīkotajā konkursā piedalījās arī Rugāju novada radošie bērni. Paplašinājies arī konkursa darbu darināšanā pielietoto tehniku klāsts. Pateicoties skolotājas Ivetas Gabrānes audzēkņiem, pirmo reizi izstādes apmeklētājus priecēs arī audēju meistarotie spilveni un segas. Bērnu darinājumi veidoti visdažādākajās tehnikās. Izstādē skatāmi zīmējumi, no dabas materiāliem veidotas kompozīcijas, keramika, aplikācijas, datorgrafika, tekstils un citi darbi. Izstādes veidotāji priecājas, ka šoreiz te skatāmi arī koka izstrādājumi.

Bērnu darbus vērtēja žūrija, kuras sastāvā savus viedokļus pauda Balvu Novada muzeja pārstāve, fotogrāfe Dace Teilāne, sieviešu biedrības “Rudzupuķe” pārstāve, māksliniece, bijusi vizuālās mākslas pedagoģe skolotāja Larisa Berne un floriste Velga Krastiņa. Izvērtējot bērnu darbus, žūrijas dalībnieces centās būt pēc iespējas objektīvākas. Piemēram, Velga Krastiņa izcēla darinājumus, kuros vairāk pūļu ieguldījuši paši bērni, nevis viņu skolotāji. Žūrijas dalībniiece Dace Teilāne, kura BBJC rīkoto izstāžu darbu vērtēšanā piedalījās pirmo reizi, uzskata, ka tas bija patīkami pavadīts laiks: “Kopumā izstāde ir ļoti jauka. Darbi bija veidoti dažādās tehnikās. Tajos bija izmantots gan plastilīns, gan māls, bija arī audēju darbi, zīmējumi, aplikācijas. Zināmā mērā tas sarežģīja vērtēšanu. Lielu darbu ieguldījuši arī pedagogi.” Žūrijas pārstāve atklāj, - ja viņai pašai mājās pie sienas būtu jāliek kāds no bērnu darbiem, tas būtu “Zilo ezeru zeme”: “Diemžēl neatceros darba autoru.”

Izstādes kuratore D.Nipere gandarīta, ka, tāpat kā iepriekšējos gados, konkursā ar saviem darbiem aktīvi piedalās bērnodarzu audzēkņi: “Katru reizi pārsteidz Tilžas bērni. Šogad viens darbs iesniegts arī no Bērzkalmes pirmsskolas izglītības iestādes.”

Savukārt BBJC direktore Olita Loseva vēlas paslavēt rugājiņu veikumu. Viņa uzskata, - lai gan tie ir viņu pirmie izstādei iesniegtie darbi, tie izceļas ar savdabīgo ideju, kurā savienotas fotogrāfijas, krāsas un dabas materiāli.

Pavisam kopā konkursam iesniegti apmēram 130 visdažādāko veidu darinājumi no 13 Balvu, Baltinavas un Rugāju novadu izglītības iestādēm. Dalībnieku prasmju līmenis ir dažāds, jo konkursā piedalījās bērni gan no pirmsskolas izglītības iestādēm, gan pamatskolām un vidusskolām, gan no mākslas skolām un interešu pulciņiem. “Baudot mūsu dabu rudeni, bērniem bija iespēja parādīt savu radošumu, krāsu izjūtu un mīlestību pret Latviju, jo izstādi esam veltījuši Latvijas dzimšanas dienai,” uzsvēra D.Nipere. Lai gan šoreiz nenotika svinīga izstādes atklāšana, visi interesenti to varēs apskatīt individuāli vai kopā ar ģimenēm un klases kolektīviem.

Uzvarētāji

- 1.vieta (4-6 gadi): Tilžas PII grupa “Ežuki” darbs “Zeme. Ūdens. Gaiss”, skolotāja Ieva Kūkoja
  - 1.vieta (7-10 gadi): Balvu sākumskolas kopdarbs “Spilveni”, skolotāja Iveta Gabrāne
  - 1.vieta (11-18 gadi): Tilžas vidusskola, Elījas Bērziņas darbs “Rudens pieskāriens”, skolotāja Iveta Kuģeniece
  - 2.vieta (4-6 gadi): PII “Pilādzītis” kopdarbs “Rudens krāsas Latvijā”, skolotājas Tatjana Magone, Dina Pastare
  - 2.vieta (7-10 gadi): Bērzpils vidusskola, Arta Mangelsona darbs “Mana dzimtene”, skolotāja Jolanta Dundeniece
  - 2.vieta (11-18 gadi): Balvu Mākslas skola, Guntas Gibalas darbs “Vakarā”, skolotāja Olga Reče
  - 2.vieta (11-18 gadi): Stacijas pamatskola, Elīnas Evelīnas Maculevičas darbs “Pēdējā lapa”, skolotāja Inga Voiciša
  - 3.vieta (4-6gadi): Kubulu PII “Ieviņa”, darbs “Mans zelta rudens”, skolotājas Ina Ščagole, Līga Ikstena
  - 3.vieta (7-10 gadi): Bērzpils vidusskola, darbs “Rudenīgie kļavu lapu trauciņi”, skolotāja Jolanta Dundeniece
  - 3.vieta (11-18 gadi): Jāņa Ivanova Mūzikas vidusskola, Toma Buraveca darbs “Laiks sarunām”
- Simpātiju balvas: Balvu pamatskola, Renāra Tūmiņa darbs “Krāsainais rudens”, skolotāja Žanna Ivanova. Rugāju novada vidusskolas 1.klases darbi, skolotāja Agita Kukurāne.

Zeme. Ūdens. Gaiss. 1.vietu jaunākajā vecuma grupā šogad piešķīra Tilžas PII grupiņas “Ežuki” neparastajam kopdarbam, kas žūriju pārsteidza ar oriģinalitāti. Uz katras no trim kartona pamatnēm, izmantojot dabas materiālus, bērni atainojuši kādu no trim stihijām – zemi, ūdeni un gaisu.

Krāsainais rudens. Balvu sākumskolas 1.klases audzēknis Renārs Tūmiņš savā darbā nolēma izmantot krāsainās kļavu lapas, izveidojot no tām kleitu un cepuri lellei. Turklāt Renārs ir pieredzējais dalībnieks, kurš savus darinājumus izstādēm iesniedzis jau vairākkārt.

Tāds kā nevienam. Skatītāju simpātijas iekarojis Jolantas Dundenieces audzēkņa Arta Mangelsona savdabīgais darinājums, kurā izmantots koks, ģipsis, pogas un citi neierasti materiāli.

Spilventiņi. Vidējā vecuma grupā vienbalsīgu žūrijas atzinību ieguva skolotājas Ivetas Gabrānes audzēkņu austie spilventiņi.

Foto - I.Tušinska

Foto - I. Tušinska

Foto - I. Tušinska

Atmiņu stāstījums

Daudzkrāsaini pavedieni dzīves audumā

Zinaida Logina

Balveniete JADVIGA KRŪMIŅA, savējo vidū mīli saukta par Vīgu, 25.oktobrī nosvinēja savu 95.dzimšanas dienu. Viņai patīk pakavēties atmiņās, parunāt par laiku, kas reiz bija. Bet ne ar skumjām, ne asarām viņa nav draugos. No Jadvigas staro miers un dzīves gudriba. Un atmiņu kamols, ko šķetināt, ir īpaši liels. Jo tieši 1945.gada 2.novembrī sākās viņas moku ceļš uz Sibīrijas lēģeri Taišetā. Un pēc septiņiem gadiem novembrī viņa atgriezās dzimtenē - Latvijā.

Katrai māsiņai bija savs brālītis

Jadviga, pirms laulībām Kozlovska, piedzima Jaunlatgales apriņķī, Baharevas ciemā, Kuhvas upes krastā, kur tēvam piederēja apmēram 22 hektāri zemes. "Tēvs vispirms uzcēla riju un piedarbu, tikai tad domāja par mājas celtniecību. Es piedzimu, bet mamma slimoja, un tēvs viņu no Purmalas stacijas ar vilcienu aizveda pie Rīgas ārstiem. Biju tikai nepilnu mēnesi veca, kad mamma nomira," atceras Jadviga. Tēvs palicis dzīvot ar divām māsām un sešiem bērniem - trīs meitām un trīs dēliem. "Katrai māsiņai bija savs brālītis, tā augām. Tētis man stāstīja, ka ārsts ieteicis un es dzērusi tikai govs pienu no pudelītes līdz pat trīs gadiem. Reiz, skraidot pa pagalmu, es nokritu, un pudele saplīsa. Tas laikam man kā bērnam bija tāds trieciens, ka vēlākos gados pienu vispār nedzēru - ne no pudeles, ne krūzes," smeļ Jadviga, piebilstot, ka to sākusī lietot tikai, kad atgriezusies no Sibīrijas.

Tupēja ceļos un lūdzās Dievu

Jadviga mācījās Viļakas ģimnāzijā, kuru krievu laikos pārdēvēja par vidusskolu. "Kādi mums Latvijas laikā bija gudri skolotāji! Mācījāties latviešu, angļu, vācu, pat latīņu valodas. Tās es mācījās divus gadus, līdz Latvijā ienāca krievu karaspēks, un viss mainījās," atceras Jadviga. Viņas jaunākais brālītis bija paņēmis vācu leģionā, otrs - krievu armijā. Iznāca tā, ka brālīm bija jākaro pret brāli. Vecāko brāli armijā neņēma, viņam bija rokas trauma. Taču jaunākais brālītis no leģiona izbēga un kādu laiku dzīvoja mājās, līdz ienāca krievu armija, un gan brāļi, gan Jadvigas brālēni slēpās mežā. Viens bunkurs kā slēpnis bija izveidots arī mājās pie rijas. "Tur slēpās brālis Jāzeps. Viņš gribēja mums palīdzēt sanest lopiņus barību, izgāja no slēpņa, un viņu pamanija. Ātri paslēpās, bet armijnieki uzsāka meklēšanu. Visu izjauca, izmeklējās. Mēs ar pārējiem mājās tupējām uz ceļiem un lūdzām Dievu, lai tikai neatrod. Neatrada," stāsta Jadviga.

Atbrauca mašīnas ar zaldātiem

Jadviga atceras, kā viņa gājusi no skolas uz mājām, jo vajadzējis paņemt produktus, lai pagatavotu ko gardu vecākajai izlaiduma klasei, kura toreiz bijusi pietāka. "Mums bija ganu meita, turējām daudzās gotiņas. Bija arī četri zirgi, viens rikšotājs, tos krievi jau mums bija atņēmuši. Eju un skatos, - piebrauc divas smagās mašīnas ar zaldātiem un liek lopus sadzīt kūti. Tad mani, manu audžumāti, tēvu iesēdināja mašīnā un aizveda uz Rekvu. Tur nosēdējām divas dienas, tad mani un Paulīnes tantī, vēl citus iesēdināja ratos un veda uz Viļaku, uz tā saukto čekku. Pavadija mūs vīri ar automātiem rokās," stāsta Jadviga. Viņas māsas vīru kāds mācījis, kā meiteni izglābt, - lai vārot alu, taisot sviestu un pilnu maisu pieliekot ar speķi. "Viļakā pavadīju vairāk nekā nedēļu, tad palaida. Dzirdēju, kā manam radniekam pateica, lai mazā gaismīnā mani paņem un ved mājās. Bet atmiņā palicis teiktājs: gan jau mēs vēl tiksīties," atceras Jadviga. Tāpat viņa ar asarām acīs stāsta, kā tēvs bijis sadauzīts. Viņu Rekvā turējuši tik ilgi, kamēr no mājām izveduši visu mantu. Tikai jaunajam ēzelim, kuru varēja savaldīt vien tēvs vai brāļi, neviens nebija uzdrošinājis tuvoties.

Nesa produktus mežā dzīvojošajiem

Māsas Jadvigai no vecajām drēbēm uzšuvušas jaunu kleitu, jo rudenī vajadzējis iet uz skolu. "Līdz tam bagāti dzīvojām, divi skapiji bija pilni drēbju, divi - pilni trauku. Mājās bija

radio, visiem bērniem - velosipēdi. Bija pļaujmašīnas, kuļmašīnas, govis, zirgi... Tēva māsām bija rotaslietas. Mēs nestaigājām postalās. Bet pēkšņi - nekā...," nopūšas Jadviga. Atsākot skolas gaitas, Jadviga ar vecākās māsas meitu, kura bijusi par viņu piecus gadus jaunāka, nesušas produktus Brontu mežā dzīvojošajiem, kurus tagad sauc par nacionālajiem partizāniem. "Mēs esam istās meža meitas! Mums vajadzēja mērot garus gabalus kājām, groziņos bija pārtika, baidījāties, ka mūs nenokēr. Dzīvojām vienās bailēs!" saka Jadviga. Tā viņas staigājušas un nesušas pārtiku ilgu laiku. Jadviga dzīvojusi skolas internātā un kādā naktī dzirdējusi šāvienus. Otrā dienā uzzināja, cik daudz cilvēku nošauts, - bijuši pliki saguldīti tuvējā kalniņā.

Iesloga aukstajos čekas pagrabos

Jadviga mācījās pēdējā, 5.klasē, kad 1945.gada rudenī pēc viņas ieradās, lai aizvestu uz Viļakas čekku. Tur bija viņas klasesbiedri, taču sarunāties nedrīkstēja. Jadviga ar klasesbiedriem bija iesaistījusies pretpadomju grupā. "Pēc pāris dienām mūs ielādēja smagajā mašīnā un pa melnu nakti aizveda uz Vecumiem, uz vilcienu. Ar štikiem, automātiem visus sadzina vagonos. Tie gan nebija lopu vagoni. Vecāki neko nezinaja. Man līdzī nebija nekā. Atkal pa nakti mūs aizveda uz Rīgu, uz tā saukto čekas māju. Salika katru savā kabūzī, lai nesarunājamies. Bija novembris, auksti, mugurā tikai mētelītis. Kabūzis auksts, mazs, klona grīda, sēžot ar kājām pret otru sienu var atspiesties. Dzelzs gultiņā gulēja kāda sieviete, kura, izrādās, bija spiedze. Pusnakti veda uz pratināšanu, uzdeva jautājumus. Labi vēl, ka mazliet sapratu krieviski, taču domāju, vai viņi dokumentos rakstīja, ko paši gribēja. Ja ko nezinaju vai nepratu pateikt, sita pa ceļgaliem. Un tā mocīja stundus. Aizveda atpakaļ, iesnaušos un atkal kliedz: *na bukvu K!* (Pēc uzvārda Kozlovska). *Sobiraizja!* *Vstavai!* Un tā reizes trīs pa nakti... Viņiem bija viss zināms, ka mani divi brāļi dzīvo mežā, ka darbojos pretpadomju organizācijā. Ko es tadā vecumā varēju zināt, ko atbildēt? Un tā - sešus mēnešus," stāstījumu noslēdz Jadviga. Viņa piebilst, ka tad, ja noķēra gulot, sodīja ar ieslodzīšanu bunkurā. Reiz aizveduši uz būceni, kur vīrsū pīlējis ūdens. Izmirkusi, pārslusī līdz nomaņai.

Mēnesi veda uz Sibīrijas lēģeri

Čekas mājā tobrīd bijuši sadzīti sešdesmit skolēni no visas Latvijas. Kad Jadvigai likuši parakstīt dokumentus, viņa nesapratusi neviena vārda, kas tajos rakstīti. Tad melnās bertās visi vesti uz centrālcietumu. "Ievedā, visapkārt nāras, kas jau pilnas. Gulējām zem galda. Cita pie citas. Guļam uz viena sāna, tad visas reizē griežamies uz otra sāna. Ne nomazgāties, nekā. Pa sienām rāpo blaktis, drēbēs - utis... Tā dzīvojām mēnesi. Centrālcietumā vienu brīdi biju ielikta pat nāvēnieku kamerā. Sienas apraktītas ar cilvēku asinīm... 2.novembrī mani saņēma, bet tiesāt aizveda tikai 10.aprīlī. Maija naktī salika ešelona un atkal mēnesi veda uz Taišetu, pilsētu Irkutskas apgabalā," atceras Jadviga. Viņa vagonā satikusi pazīstamas meitenes, gulēt tikusi uz augšējās lāviņas pie loga, bet citām nācies gulēt uz grīdas pie tualetes cauruma, sasista no četriem dēļiem. Vienīgais prieks bijis, kad Krasnojarskā tikusi pirti.

Vēsturniecei IRĒNAI ŠAICĀNEI viens no tuvākās vēstures izpētes jautājumiem bijis par Viļakas skolu jaunatnes nevardarbīgo pretošanās padomju režīmam pēc Otrā pasaules kara beigām. Viņas raksts ar nosaukumu "Viļakas jauniešu nevardarbīgās pretošanās organizācijas 1945.gadā" lasāms Latvijas Vēsturnieku komisijas 2006.gada pētījumā, 21.sēj. no 475.- 501.lpp.:

- 2006. gada 8. aprīlī kādreizējie Viļakas (Balvu) jaunieši pēc 60 gadiem sapulcējās Balvu pilsētas ģimnāzijā, lai atkal satiktos un atpazītu bijušos skolas biedrus. Daži slīktās veselības dēļ neatbrauca (Antoņina Bratuškina, Ausma Mūrniece, Ņina Burlacāne u.c.), bet domās viņi bija te, to liecināja telefona zvani. Satikās seši, kas bija iesaistījušies divās nelegālās pretpadomju organizācijās, lai atkal parunātos gan par skolas gadiem, gan par izsūtījuma gadiem, gan par pašreizējo Latvijas valsti.

Šajā pētījumā (45.lpp.) kā Nr.29 (tā arhīva dokumentos) man ir īss apraksts par Jadvīgu Jāzēpa m. Kozlovsku: (...) arestēta 1945.gada 2.novembrī un apsūdzēta pēc KPFSR KK 17-58-1a p.-dzimtenes nepievības atbalstīšana: 1945.gada martā nodibinājusi sakarus ar pretpadomju grupu, kas izdeva žurnālu "Degsme", kā arī nepaziņoja valsts varas orgāniem, ka viņas brāļi un radnieki ir aizgājuši partizānos, kā arī tos apgādāja ar produktiem. Notiesāta ar brīvības atņemšanu uz 7 gadiem, tiesību zaudēšanu uz 3 gadiem ar mantas konfiskāciju. Ieslodzījumā atradās Irkutskas apgabala Taišetā no 1945.gada 2.novembra līdz 1952.gada 3.novembrim (1986.f. 2.apr. P-10774.1., 5.sēj., 517.lp.).

Foto - Z.Logina

Jadvigas Krūmiņas atmiņu stāstījums pilns visdažādāko emociju. Viņa brīžiem pasmejas, paraud un paklusē. Un saka: "Satiku vīru, piedzima dēls, izveidoju ģimeni. Bet tas jau ir cits stāsts."

Septiņi gadi Taišetā

Jadviga nonāca Taišetas lēģerī, kur atradās visi politiski tiesātie. Visus tur esošos sauca par fašistiem. Jadviga nesaprata, kāpēc. Nekāda dzimtene nodota nebija, nekās slikts izdarīts nebija. Mocīja jautājums, - kāpēc? "Barakās dzīvojām un gulējām divos stāvos. Lai arī bija *čugunkas*, tāpat mati sala pie gultas. Gājām darbos, iedeva zābakus, kas izgatavoti no traktoru riepiem. Vilkām nonēsātas vatētās armijas zaldātu bikses. Bija arī baīsa paskata cimdi un cepures. Strādājām visus lauku darbus. Zāģējam milzīgi resnus sveķainus lapegļu balķus. Zāģi nevarēja pavilkst, likās, vienam bluķa nozāģēšanai nedēļu vajadzēs... Bet, ja normu neizpildi, nav arī ēdiena," atceras Jadviga. Viņa bija notiesāta uz septiņiem gadiem, bet tur bija arī tādi, kuriem tiesa bija piespriedusi 10, pat 15 gadus. Ziemas bija neciešami aukstas, un tās pārciest bija visgrūtāk. 1949.gadā Jadviga saņēma ziņu, ka uz Sibīriju izsūtītas arī abas māsas un brālītis Jānis. Kamēr vēl māsas bija Latvijā, viņa saņēma pa kādai paciņai. Nu vairs nekā. Tēvam bija artrīts, viņam bija grūti staigāt, bet viņš tik un tā meitai atrada iespēju atsūtīt mazliet naudas.

Aicināja nedomāt par atgriešanos

Kad tiesas noteiktais termiņš tuvojās beigām, sovhoza vadība Jadvīgu un viņas klasesbiedrēni Taņu, ar kuru šo laiku bija vadījusi kopā, aicināja palikt, solot dzīvokli un atzīstot, ka viņas ir čaklas un izglītotas jauniešas. Viņi zināja, ka tobrīd Latvijā valda nabadzība. "Mēs nepiekritām, atkārtojot vārdu *hoču domoj* (gribu mājās) neskaitāmas reizes. Iedeva mums līdzī maizes kukuli un žāvētu zivi, lai līdz mājām būtu ko ēst. Nokļuvām līdz Maskavai. Ko tālāk? Vilcienā redzēju cilvēkus bez rokām, kājām. Bija šausmīgi to redzēt... Tikām līdz Pitalovai un atkal domājām, - kā tikt mājās? Ienāku stacijā, bet tur gaida... mans tētis! Kāda tā bija laime! Neskatoties uz to, ka mūs sagaidīja tukša māja. Laime, ka bija gotiņa, vismaz varējām paēst," Jadviga turpina ritināt atmiņu pavedienu.

Pasaules čempionāts Peru Uzstāda Latvijas rekordus

Artūrs Ločmelis

12.novembrī Balvu Sporta skolas un Balvu Profesionālās un vispārīgizglītojošās vidusskolas audzēkne SANDIJA KEIŠA startēja ONLINE IWF Pasaules čempionātā svarcelšanā jauniešiem līdz 17 gadu vecumam Dienvidamerikas valsts Peru galvaspilsētā Limā, kurā piedalījās sportisti no 65 pasaules valstīm.

Tiesa, sakarā ar Covid-19 ierobežojumiem, svarcēlāji čempionātā startēja attālināti *online*, tajā skaitā S.Keiša, kurai dalība sacensībās tiešsaistes režīmā tika nodrošināta Balvu Sporta skolas telpās. S.Keiša svara kategorijā "49 kg" izcīnīja 16.vietu, raušanā uzrādot rezultātu 48 kg, bet grūšanā – 65 kg. Turklāt grūšanā perspektīvā svarcēlāja uzstādīja divus Latvijas rekordus, savukārt summā – vienu mūsu valsts rekordu (113 kg). "Sandija tik augsta līmeņa sacensībās piedalījās

pirmo reizi. Jaunie neapšaubāmi ir talantīga, pret treniņprocesu izturas nopietni un atbildīgi un šobrīd "U-15" un "U-17" vecuma grupās meiteņu konkurencē ir labākā Latvijā. Protams, lai rezultāti neizpaliktu arī nākotnē, arī turpmāk jāturpina uzcītīgi trenēties," uzsver Balvu Sporta skolas svarcelšanas treneris VARIS SĀRTAPUTNIS.

Balveniete Sandija Keiša. Jaunā svarcēlāja stāsta, ka ar šo spēka sporta veidu sāka nodarboties, sekojot trīs brāļu iemītajai taciņai, kuri arī trenējas svarcelšanā. Šobrīd Sandija iekrājusi jau divu ar pusi gadu pieredzi svarcelšanā un pie sasniegtā, protams, apstāties negrasās. Savukārt vērtējot savu sniegumu aizvadītajā pasaules čempionātā, Sandija stāsta, ka grūšanā kopumā viss izdevās labi, bet augstvērtīgākus rezultātus varēja parādīt raušanā. "Vēl ir daudz pie kā strādāt!" apņēmības pilna ir Sandija.

Foto - no personīgā arhīva

Aktuāli

Maskas saņem mazaizsargātie iedzīvotāji

Nemot vērā Covid-19 izplatību un prasību sabiedriskās vietās obligāti valkāt mutes un deguna aizsegu, pašvaldības aizvadītajā nedēļā mazaizsargātām personām sāka izdalīt valsts apmaksātas vairākkārt lietojamas higiēniskās sejas maskas. Paredzēts, ka katram maznodrošinātajam, trūcīgajam vai mājas aprūpē esošam iedzīvotājam izsniegs divas maskas. Maskas varēs saņemt arī nakts patversmju un Dienas centru klienti. Līdz 17.novembrim visā Latvijā piegādāti 130 000 masku. Otrs masku piegādes posms būs no 26.novembra līdz decembra beigām.

Uzreiz izsniegs divas maskas

BALVU novada pašvaldības Sociālā dienesta vadītāja VIKTORIJA PUKA pastāstīja, ka novads saņēmis 1618 mazaizsargātām personām paredzētās vairākkārt lietojamās higiēniskās sejas maskas. Sejas maskas varēs saņemt ģimenes vai atsevišķi dzīvojošas personas, kurām piešķirts trūcīgas vai maznodrošinātas ģimenes (personas) statuss. Masku var saņemt, uzrādot personas apliecināšanu dokumentu un izziņu par personas/ģimenes atbilstību trūcīgas vai maznodrošinātas personas/ģimenes statusam. Sākot ar 20.novembri, minētās personu grupas var saņemt maskas Balvu novada pagastu pārvaldēs pie sociālā darbinieka, iepriekš sazinoties telefoniski un vienojoties par tikšanās laiku.

Balvu pilsētā maskas var saņemt Daugavpils ielā 73A (ieeja no Sociālā dienesta ēkas puses). Maskas nodrošinās arī nakts patversmes pakalpojuma saņēmējiem. Pakalpojuma "Aprūpe mājās" klientiem tās piegādās aprūpētāji. Neskaidriību gadījumā V.Puka aicina zvanīt pa tālruni 25608650 vai 25420112.

Sociālā dienesta vadītāja atklāj, ka, negaidot otro piegādi, ielānā katram klientam uzreiz izsniegt divas maskas. Viņa lēš, ka saņemto individuālo aizsarglīdzekļu vajadzētu pietikt, jo sākotnēji dienests maskas pasūtījis arī dalīšanai daudz bērnu ģimenēm. "Tomēr Ministru kabineta noteikumi neparedz, ka maskas jāizsniedz daudz bērnu ģimenēm," piebilst vadītāja.

V.Puka informē, ka arī pirms tam trūcīgākie klienti dienesta telpās varēja saņemt sejas aizsargmaskas. Turklāt līdz šim balvenieši izrādījušies samērā godprātīgi, liecina V.Pukai pieejamā informācija: "Pašvaldības policijas priekšniece Rīta Kravale pastāstīja, ka Balvos policija nav sastapusi trūcīgu cilvēku, kuram nebūtu maskas. Ir bijuši gadījumi, kad maska nav uzvilktā, bet pieprasot izradās, ka tā ir kabatā."

V.Puka stāsta, ka ārkārtas stāvokļa laikā sociālā dienesta darbinieki klientus klātienē nepieņem. Dienesta pirmajā stāvā ir iedalīta atsevišķa telpa, kurā apmeklētāji var uzrakstīt un atstāt savus iesniegumus. "Taču, ja kādam klientam ir īpaša krīze vai nepieciešama konsultācija, izņēmumu gadījumos ieicinām arī kabinetā. Taču klientam un darbiniekam uz sejas jābūt aizsargmaskām, un viņus norobežo arī aizsargstikls," skaidro V.Puka.

Aizsargmaskas izsniedza arī agrāk

Arī VIĻAKAS novada Sociālā dienesta darbinieki aizvadītās nedēļas nogalē, pēc valsts svētkiem, sāka izsniegt novadam pirmajā piegādē iedalītās 234 higiēniskās sejas maskas. Sociālā dienesta vadītājs DZINTARS ČERBAKOVŠ pastāstīja, ka maskas novadā dalītas arī iepriekš: "Jau pirms tam pašvaldība maznodrošinātajām, trūcīgajām un daudz bērnu ģimenēm izsniedza daudzreiz lietojamās maskas. Nebija tā, ka gājām pie katra, bet izsniedzām tiem, kuri tās prasīja."

Valsts piešķirtās aizsargmaskas Viļakā dzīvojošie maznodrošinātie un trūcīgie iedzīvotāji var saņemt pie sava sociālā darbinieka, iepriekš sazinoties ar viņu telefoniski. Tāpat pie

saviem sociālajiem darbiniekiem maskas var saņemt arī pagastos dzīvojošās attiecīgo kategoriju personas. Savukārt sociālā dienesta klientiem, kuri atrodas mājas aprūpē, sejas maskas piegādās viņu aprūpētāji. Dz.Čerbakovs atklāj, ka pagaidām pēc šīm maskām rindā neviens nedrūzmējas, tam par iemelsu varētu būt jau iepriekš pašvaldības izdalītie individuālie aizsarglīdzekļi: "Šobrīd nāk tikai tie, kuriem tās tiešām vajag." Šoreiz Viļakas novada mazaizsargātie iedzīvotāji varēs saņemt vienu daudzreizlietojamo aizsargmasku, bet pēc otrās piegādes, kas ielānāta pēc 26.novembra, vēl vienu.

Tāpat kā citos novados, Viļakas novada pašvaldības Sociālais dienests šobrīd strādā attālināti, tāpēc aicina klientus bez īpašas vajadzības dienestu neapmeklēt, bet izmantot telefonisku un elektronisku saziņu vai arī pastkastīti. "Taču, ja klients ierodas ar kādu īpašu vajadzību, arī nedzenam," apgalvo Dz.Čerbakovs.

Katrai maskai - instrukcija

RUGĀJU novadā bija pieprasītas un saņemtas 239 higiēniskās sejas maskas. Sociālā dienesta vadītāja ILONA DOBROVOĻSKA informēja "Vaduguni", ka 146 sejas maskas nepieciešamas novada iedzīvotājiem, kuriem piešķirts trūcīgā statuss, 88 maskas - iedzīvotājiem, kuriem piešķirts maznodrošinātā statuss, bet piecas maskas klientiem, kuriem sociālās aprūpes pakalpojums tiek sniegts mājās.

Maskas novads saņēma un sāka izsniegt iedzīvotājiem īsi pirms valsts svētkiem. Par to, ka sāks dalīt higiēniskās sejas maskas, novada Sociālais dienests iedzīvotājus informēja gan novada mājaslapā, gan interneta vietnē Facebook, gan apziņoja pa telefonu. Pirms valsts svētkiem maskas paspēja saņemt desmit māsaimniecības. Katram iedzīvotājam, kuram piešķirts trūcīgā vai maznodrošinātā statuss, novembrī pienākas viena un decembrī vēl viena higiēniskā sejas maska. "Cilvēkiem, saņemot masku, pirmā reakcija bija: atkal vienreizlietojamā! Nācās skaidrot, ka maska tikai ārēji līdzinās vienreizlietojamajām maskām, bet īstenībā ir mazgājama. Katrai maskai klāt dodas arī instrukcija," paskaidroja I.Dobrovoļska.

Bez higiēniskajām sejas maskām iedzīvotāji, kuriem piešķirts trūcīgā vai maznodrošinātā statuss, šogad saņēmuši arī Sarkanā Krusta pārtikas un higiēnas pakas. Pavasarī tās izvadāja, bet rudenī, saskaņojot laiku, cilvēki pēc tām ieradās paši. Novada iedzīvotājiem bija pieejama humānā palīdzība. Novada pašvaldība plāno atbalstīt arī profesionālo skolu audzēkņus, kuri nāk no trūcīgām vai maznodrošinātām ģimenēm. Viņiem plānots piešķirt ēdināšanas pabalstus.

Apzvana iedzīvotājus

BALTINAVAS novadā cilvēki aktīvi izmanto iespēju saņemt aizsargmaskas. Līdz pagājušās nedēļas beigām sejas aizsargmaskas jau bija saņēmuši lielākā daļa iedzīvotāju, kam tās paredzētas. Novada Sociālā dienesta vadītāja EVITA PUN-

Foto - A.Kirsanovs

Izrāda higiēniskās sejas maskas. Rugāju novada Lazdukalna pagasta sociālā darbiniece Kristiāna Zelča pastāstīja, ka iedzīvotāji, kuriem pienākas higiēniskās sejas maskas, izrāda par tām ļoti lielu interesi - zvana un jautā, kad tās būs pieejamas. Maskas pagastā sāka dalīt dienu pirms valsts svētkiem. Cilvēki pagasta pārvaldes sociālajā dienestā pēc tām ieradās pa vienam, katrs savā laikā. Maskas ir atkārtoti lietojamās un, tās izsniedzot, Kristiāna katram maskas saņēmējam izskaidroja, kā ar tām rīkoties, un izsniedza maskas tehnisko raksturojumu, kurā teikts, ka maskas testēšana un sertificēšana veikta Francijā. Masku testēta 30 mazgāšanas reizēm, nodrošinot filtrācijas efektivitāti.

DURE informēja, ka, sākot ar 2020.gada 19.novembri, arī Baltinavas novads ir saņēmis atkārtoti lietojamās higiēniskās sejas maskas novada mazaizsargātajām personām. Maskas sākotnēji tika piegādātas Balvu Civilās aizsardzības komisijai un tālāk nodotas Baltinavas novada Sociālajam dienestam izdalei novada trūcīgām un maznodrošinātām personām. Novembrī katrai mazaizsargājama personai lietošanā tiks nodota viena sejas aizsargmaska, bet decembrī - otra.

"Lai veiktu masku izdali, Baltinavas novada Sociālais dienests apzvanīja visas novada trūcīgas un maznodrošinātas personas – kopā 71, telefonsarunas laikā personām nododot informāciju, kur un kā saņemt sejas aizsargmasku. Pirmo masku paredzēts izdalīt līdz 2020.gada 20.novembrim (ieskaitot), protams, ja kāds cilvēks nevarēs šajos datumos ierasties pēc maskas, to varēs saņemt arī pēc 20.novembra. Cilvēki aktīvi izmanto iespēju saņemt sejas aizsargmaskas - 19.novembra pēcpusdienā jau bija izdalītas 28 maskas, lielākā daļa mazaizsargāto personu sejas aizsargmaskas saņēms 20.novembrī," teica E.Pundure.

Sagatavoja I.Tušinska, I.Zinkovska

Re, kā!

Lasītāji laikraksta "Vaduguns" redakciju regulāri apmeklē ne tikai klātienē, - ikdienā no iedzīvotājiem saņemam arī vēstules, zvanus un ierakstus autoatbildētājā. Problēmas ir dažādas – sākot no tādām, kas skar plašus sabiedrības slāņus un ir aktuālas valsts mērogā, beidzot ar kaimiņu nebūšanām un citām, kā saka, ļoti lokālām problēmām un problēmiņām. Kāds tās uztver nopietni, cits pasmīkņā, bet mēs pēc lasītāju lūguma nekad nevairāties par tām arī uzrakstīt.

"Kas šauj Vectilžā?"

Tā ar redakciju jau vairākkārt sazinājusies Vectilžas iedzīvotāja INĀRA, kura dzīvo vietējā daudzdzīvokļu mājā un kuru jau ilgu laiku nomāc divas problēmas. Piemēram, kundze satraukusies par Vectilžā, kā viņa apgalvo, regulāri dzirdamiem šāvieniem. "Šauj jau no vasaras! Mēdz būt, ka dienas laikā šauj vairākas reizes, arī darba dienās. Ir taču bail! Izklaušās, ka šāvieni nāk netālu no Vectilžas kapu apkārtnes. Turklāt šauj no dažādām pusēm! Man pat cilvēki no Balviem, kuru piederīgie apglabāti Vectilžas kapos, uztic apkopt viņu kapīņus. Lūdzu, noskaidrojiet un uzrakstiet tā cilvēka vārdu un uzvārdu, no kura ir jābaidās!" mudina sieviete.

Uzklusot lasītājas teikto, sazinājāmies ar Vectilžas pagasta

pārvaldes vadītāju GENOVEFU JERMACĀNI. Arī viņai kundzes satraukums par it kā regulāri dzirdamiem šāvieniem nebija jaunums, jo, kā pastāstīja G.Jermacāne, sieviete par šo jautājumu jau bija vērsusies pagasta pārvaldē. "Inārai esam skaidrojuši, ka šāvieni dzirdami medību laikā. Tādi mēdz būt arī dienas laikā, bet ne jau regulāri katru dienu. Nekādu bīstamību iedzīvotājiem šāvieni nerada, jo medības nenotiek māju vai citu sabiedrisko objektu tuvumā. Varbūt agrāk jaunieši mēdza uzspirdzināt kādu pirotehnisko izstrādājumu, no kā radās blīkšķi, bet tagad šos spridzekļus nevar tik viegli nopirkt un šī problēma vairs nav aktuāla. Tādēļ vēlos ikvienu nomierināt. Satraukumam nav pamata," uzsver G.Jermacāne.

"Cik ilgi piesārņos kanalizāciju?"

Savukārt vēl ilgāk – jau vairākus gadus – Vectilžas iedzīvotāju Ināru neapmierina, kā viņa pati stāsta, ka apkārtējie iedzīvotāji kanalizācijā met atkritumus. "Jau vairākus gadus pieciešu, ka kanalizācijā tiek mesti dažādi atkritumi. Cik ilgi to var ciest? Šogad pagasta pārvalde uzlika paziņojumu, ka kanalizācijā nedrīkst mest nedz mitrās salvetes, nedz papirus, un lai vispār tur neko nemet, bet kanalizācija tik un tā tiek piesārņota – nekas nemainās! 18.novembrī pati redzēju, ka tika izsūknētas akas, bet jau 20.novembra rītā kanalizācija atkal bija ciet! Paši cilvēki teica, ka no kanalizācijas tika vilktas ārā mitrās salvetes! Rezultātā arī manā dzīvoklī zem izlietnes jau ilgu laiku pa cauruli tek ūdens. Cik ilgi tas tā vēl turpināsies? Nu nevaram tā dzīvot!" neapmierināta ar esošo situāciju ir Ināra.

Aizbraucot uz Vectilžu, redzams, ka pie daudzdzīvokļu māju ārdurvīm patiešām piestiprināti paziņojumi ar aicinājumu: "Lūgums nemest kanalizācijas sistēmā sadzīves atkritumus – tualetes papīru, mitrās salvetes, ēdienu atliekas, kafijas biezumus un citus atkritumus. Sadzīves atkritumi nosprosto kanalizācijas sistēmu un sabojā attīrīšanas iekārtu sūkni."

Vectilžas pagasta pārvaldes vadītāja G.Jermacāne cer, ka šī iedzīvotājas problēma pēc iespējas ātrāk tiks atrisināta, tomēr uzsver, ka tā nav saistīta ar citu mājas iedzīvotāju rīcību. Proti, problēma ir pašas sievietes dzīvoklī esošajā ūdens sistēmā, kurai nepieciešami remontdarbi. "Šo ūdens sistēmu vajag sakārtot, un, cik zināms, viņai palīdz strādnieki un tuvi cilvēki. Protams, tas jādara par personīgajiem līdzekļiem, jo šajā gadījumā tas nav saistīts ar pagasta pārvaldes vai pašvaldības pienākumiem. Kas attiecas uz pagasta pārvaldes lūgumu nemest kanalizācijas sistēmā sadzīves atkritumus, līdz šim tas bija problemātisks jautājums, jo mums ir bioloģiskā attīrīšanas iekārta. Tādēļ uzrunājām katru iedzīvotāju un arī ar avīzes starpniecību atkārtoti vēlos ikvienu aicināt nemest atkritumus kanalizācijā, bet gan atkritumu maisos. Tiesa, šobrīd situācija ir krietni uzlabojusies un kanalizācija vairs nav tik ļoti piesārņota. Ceram uz iedzīvotāju atbildību arī turpmāk!" uzsver pagasta pārvaldes vadītāja.

Foto - A.Kirsanovs

Nepieciešami remontdarbi. Vectilžas pagasta pārvaldes vadītāja Genovefa Jermacāne stāsta, ka daudzdzīvokļu mājā, kurā dzīvo lasītāja Ināra, celta 20.gs. otrajā pusē. Līdz ar to pašsaprotami, ka iedzīvotājiem savos dzīvokļos iespēju robežās jāparūpējas par to tehnisko stāvokli. "Diemžēl situācija ir tāda, kāda tā ir. Jebkurā gadījumā vēlreiz uzsveru, - cerams, iedzīvotājas Ināras dzīvoklī drīz vien tiks veikti nepieciešamie remontdarbi un ūdens vairs netecēs," stāsta G.Jermacāne.

Attēlā redzama lasītājas Ināras dzīvoklī esošā izlietne un zem tās esošās caurules, pa kurām tek ūdens.

Tiesu lieta

Iegādājas un lieto narkotikas

Rēzeknes tiesā stājies spēkā spriedums krimināllietā par narkotisko un psihotropo vielu neatļautu iegādāšanos, pārvadāšanu, glabāšanu un narkotisko vielu neatļautu lietošanu Viļakas novadā.

Šī gada jūnija beigās, pirmstiesas kriminālprocesā precīzāk nenoskaidrotā laikā, apstākļos, vietā un veidā, bet ne vēlāk kā līdz 2020.gada 1.jūlijam, kāda persona personīgi lietotai (bez nolūka realizēt) neatļauti iegādājās ne mazāk kā 3,8746 g izzāvētu augu maisījumu, kas satur izzāvētu kanabisu (marihuānu), ne mazāk kā 4,0209 g izzāvētu augu maisījumu, kas satur kanabisu (hašiņu) un vienu baltu apaļas formas tableti, kas satur 0,002 g klonazepāma. Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem, kanabiss (izzāvēta marihuāna, hašiņš) ir aizliegta sevišķi bīstama narkotiskā viela, kuras nelegāla aprīte un ļaunprātīga lietošana apdraud veselību. Savukārt klonazepāms klasificējams kā bīstama psihotropā viela, kura var tikt izmantota ļaunprātīgos nolūkos. Tomēr minētā persona nelikumīgi iegādātās narkotiskās un psihotropās vielas – izzāvētu kanabisu (marihuānu un hašiņu) ar kopējo masu 7,8955 g un klonazepāmu ar masu 0,002 g – pārvadāja uz savu dzīvesvietu, kur bez nolūka tās realizēt neatļauti glabāja līdz šī gada 1.jūlijam, kad to kratīšanas laikā izņēma policijas darbinieki. Ar savām darbībām persona izdarīja mazāk smagu noziegumu, kas paredzēts Krimināllikuma 253.panta pirmajā daļā. Krimināllikumā par šādu nodarījumu paredzēta brīvības atņemšana uz laiku līdz trīs gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trīs gadiem.

Tāpat šis pats cilvēks, būdams brīdināts par kriminālatbildību par narkotisko vielu neatļautu iegādāšanos, glabāšanu un lietošanu, neatļauti lietoja narkotiskās vielas. Proti, 2019.gada 3.decembrī šī persona tika saukta pie administratīvās atbildības par narkotisko vielu lietošanu un sodīta ar naudas sodu 50 eiro apmērā. Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksu, apsūdzētais tika brīdināts par kriminālatbildību par narkotisko vielu neatļautu iegādāšanos un glabāšanu nelielā apmērā (bez nolūka to realizēt), kā arī par lietošanu, ja tas izdarīts gada laikā pēc administratīvā soda uzlikšanas. Neskatoties uz to, šī gada 1.jūlijā apsūdzētais savā dzīvesvietā pipēja izzāvētu kanabisu. Ar savām darbībām persona izdarīja kriminālpārkāpumu, kas paredzēts Krimināllikuma 253.2.panta pirmajā daļā. Krimināllikumā par šādu nodarījumu paredzēta īslaicīga brīvības atņemšana vai piespiedu darbs, vai naudas sods.

Tiesa apsūdzētajam nosprieda: atzīt par vainīgu abos apsūdzības pantos un, daļēji saskaitot piespriedtos sodus, kā galīgo sodu noteikt brīvības atņemšanu uz četriem mēnešiem, ar probācijas uzraudzību uz vienu gadu; piespriedto brīvības atņemšanas sodu gan noteikt nosacīti un neizpildīt, ja apsūdzētais astoņu mēnešu pārbaudes laikā neizdarīs jaunu noziedzīgu nodarījumu, nepārkāps sabiedrisko kārtību un izpildīs kriminālsodu izpildi reglamentējošā likumā paredzētos un Valsts probācijas dienesta noteiktos pienākumus; probācijas uzraudzību izpildīt tikai tad, ja tiesa nolems izpildīt spriedumā noteikto pamatsodu; uzdot Valsts probācijas dienesta Balvu nodaļai personas pārraudzību nosacītas notiesāšanas pārbaudes laikā.

Lasītāji jautā

Kā saņemt pierobežas joslas caurlaidi?

Pēc lasītāju lūgumiem publicējam Valsts robežsardzes sagatavoto informāciju par to, kā saņemt speciālo pierobežas joslas caurlaidi šī brīža apstākļos.

"Atgādinām, ka atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem gar ārējo Latvijas Republikas sauszemes robežu ir noteikta ne vairāk kā divus kilometrus plata pierobežas josla. Lai uzturētos pierobežas joslā gar Latvijas Republikas - Krievijas Federācijas valsts robežu un Latvijas Republikas - Baltkrievijas Federācijas valsts robežu, personām no 15 gadu vecuma ir nepieciešama Valsts robežsardzes izsniegta speciālā caurlaide. Lai samazinātu Covid-19 izplatību, Valsts robežsardze uz nenoteiktu laiku ir pārtraukusi speciālo pierobežas joslas caurlaižu pieprasīšanu un izsniegšanu klātienē. Tomēr iedzīvotāji aicināti to darīt attālināti. **Proti, speciālās caurlaides var pieprasīt un saņemt elektroniski valsts pārvaldes pakalpojumu portālā www.latvija.lv, izmantojot e-pakalpojumu "Pierobežas joslas speciālo caurlaižu un reģistrācijas izziņu pieteikšana un saņemšana",**" informē Valsts robežsardze.

Foto - no personīgā arhīva

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Jaunākie žurnālu numuri

Veselība

veselības mēnesi.

☞ Viriešiem mēdz būt daudz atrunu. "Mūsdienās ikviena problēma uroloģijā ir risināma un, laikus vērstoties pie ārsta, arī izārstējama, sākot no urīnācijas traucējumiem un beidzot ar prostatas vēzi un citiem audzējiem," apliecina urologs-onkologs Egils Vjaters. Viņu lūdzām uz sarunu, jo novembris jau tradicionāli tiek uzskatīts par viriešu veselības mēnesi.

☞ Osteoartrīts attīstās pakāpeniski. Sāpes, stīvums, kustību apjoma samazinājums locītavās var liecināt par osteoartrītu, kas biežāk sastopams cilvēkiem pēc 60 gadu vecuma un nereti vēl agrāk. Šī slimība rada ne tikai sāpes un fiziskus ierobežojumus, bet ietekmē arī psihisko veselību. Tāpēc jādara viss, lai spētu slimību kontrolēt un neļautu tai vaļu pār savu dzīvi.

☞ Virusu laiks. Vai jāuzņem lielāka C vitamīna deva? Dzirdēts, ka vīrusu laikā jāuzņem vairāk C vitamīna, bet vai tas ir tiesa? Kā labāk tikt pie šī vērtīgā elementa, cik daudz varam dabūt no pārtikas, bet cik jāmeklē aptiekā? Padomu lūdzām farmaceitei.

☞ Redzes zaglis - katarakta. Vienkārši sakot, katarakta ir acs lēcas apduļķošanās. Lai gan ar to pārsvarā slimo cilvēki 60-80 gados, tā var skart arī gados jaunākus cilvēkus. Katarakta tiek dēvēta par biežāko redzes zuduma iemeslu. Tomēr ir pozitīva ziņa, ja pie redzes zuduma tiešām vainīga katarakta, to izoperējot, ir iespējams redzi atgūt.

☞ Caurumu sirdi lāpīja divreiz. Enerģiskā uztura speciāliste Ilze Lutere piedzima ar sirds defektu – caurumu starpsienā, kas atdala abus sirds kambarus. Toreiz viņas sirsniņu salāpīja tālaika kardioloģijas zvaigžņu komanda – Jānis Volkolakovs un Aris Lācis, kā arī asinsvadu ķirurgs Svetlana Thora. Līdz pat 48 gadu vecumam Ilze par savu veselību bēdu nezina. Līdz brīdim, kad kardioloģiskā epopeja sākās no gala...

☞ Visapkārt klepo... Kopš Covid-19 uznāciena klepošana sabiedriskās vietās teju kļuvusi par tabu. Iestājoties vēsākam laikam, sarosījušies dažādi vīrusi, un klepošana visapkārt iet vaļā ar pilnu jauču. Sākoties klepum, visticamāk, pie ārsta uzreiz neskrienam, bet cenšamies cīnīties pašu spēkiem un līdzekļiem. Tomēr ne vienmēr izvēlamies piemērotāko klepus uzveikšanas taktiku. Klepus rodas klepus receptoru kairinājuma rezultātā. Daktare Madara Tirzīte vērs uzmanību, ka, pirms ķerties pie klepus ārstēšanas, jāsaprot, ka ne vienmēr tas liecina, ka radusies kāda problēma plaušās vai bronhos. "Dažkārt doma par klepus iemeslu var aiziet kaut kur nepareizi. Pacients atnāk pie ārsta un stāsta, ka viņam ilgi nav bijis klepus, bet tagad viņš sācis klepot. Ir ļoti iespējams, ka pie vainas nebūs elpceļu slimības, ko izraisījis kāds vīruss," skaidro daktare Madara Tirzīte.

Dari Pats

lai izgatavotu plauktu teresei.

☞ Zemūdens akmeņi flīžu šuvēs. Plānojot flīžu apdari telpā, mēs galvenokārt koncentrējamies uz flīžu dizainu, par pamatkritēriju izvēloties vienkāršu principu: patīk vai nepatīk. Kāds teiks, ka dziļāk nemaz arī nevajag rakt. Bet daudziem patīk pārdomāt visas iecerētā projekta detaļas. Tāpēc pievērsamies zemūdens akmeņiem, kas slēpjās flīžējuma šuvju aizdarē.

☞ Logu izvēle. Ziemas tuvošanās vienmēr aktīvalizē logu tēmu. Kādā stāvoklī ir mūsu logi? Vai tie pilda savu uzdevumu? Vai ir vērts apsvērt jaunu, modernāku logu uzstādīšanu? Jo logi gādā ne tikai par gaismu, bet arī siltumizolāciju un ventilāciju mājoklī.

☞ Mīti par krāsu pistoli. Šaubīties, izsverot plusus un minusus, ir dabiski. Bet ja atturāties no krāsu smidzinātāja jeb pulverizatora, saukta vienkārši par krāsu pistoli, lietošanas, jo kaut kad esat dzirdējis, ka tas nozīmē ķēpīgu krāsu atšķaidīšanu, viscauri noķēzītu darbarīku, kas pēc tam stundu jātīra, un milzu zudumus, jūs esat aizspriedumu varā. Jo neesat pameģinājis krāsot ar modernās paaudzes krāsu pistolēm.

Vēriņā acs

Atrodot foto 10 atšķirības, Jums ir iespēja iegūt balvu. Atbildes gaidām līdz 15.decembrim.

11. kārtā

Iepriekšējai kārtai iesūtītas 17 pareizas atbildes. **Konkursa "Vēriņā acs" 10.kārtā veiksmē uzsmaidīja V.ŠADURSKAI** no Balviem. Pēc balvas griezties redakcijā.

Palauzi galvu

Piedāvājam pašlaik Eiropā populārāko galvas laušanas miklu, kuru atrisinot, iespējams jūs saņemsiet pārsteiguma balvu. Tukšajos laukumos ielieciet ciparus tā, lai katrā mazajā kvadrātā un visos kopā horizontālajās un vertikālajās rindās nebūtu divu vienādu ciparu. Atbildes gaidām līdz 15.decembrim.

11. kārtā

3				2		4	6	
		4		6				9
7	6	1		4				8
8			2	5				
	5			8			2	
				1	9			7
2				9		3	5	1
4				7		6		
	9	5		3				4

Pareizas atbildes iesūtīja: V.Mancevičs, M.Pretice, S.Petrova, L.Krilova, Z.Pulča, V.Gavrjušenkova, V.Šadurska, A.Ruduks, M.Reibāne, A.Ančs, St.Lazdiņš, A.Circene (Balvi), M.Keiša (Šķilbēnu pagasts), J.Slišāne, A.Mičule (Tilža), V.Ločmele (Lazdukalns), I.Homko (Medņeva), P.Bodrovs, N.Mantone (Bērzkalnes pagasts), B.Sopule, M.Bleive (Viksnas pagasts), D.Zelča (Krišjāņu pagasts), Z.Ziemele (Naudaskalns), Z.Šulce (Liepāja).

10.kārtā veiksmē uzsmaidīja BIRUTAI SOPULEI no Viksnas pagasta. Pēc balvas griezties redakcijā.

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Saule atvadās. Iesūtīja Rūdolfs Kozlovs.

Sēņu ģimene Lāča dārzā. Iesūtīja Rūdolfs Kozlovs.

Par novembra labākās fotogrāfijas autoru atzīts ILVARS VIZULIS ar fotogrāfiju "Ceļā uz saulrietu", kas publicēta 17.novembrī. Pēc balvas griezties redakcijā.

Zini un izmanto

Kļūšanas akmeņi darījumos ar meža īpašumiem

Tipiskākās kļūdas darījumos ar meža īpašumu iespējams novērst ar preventīvām darbībām. Uz ko visbiežāk *uzķeras* nepieredzējuši darījumu kārtotāji?

Kad plānots iegādāties vai pārdot meža īpašumu, it īpaši, ja tas tiek darīts pirmo reizi, vērtīgi zināt, kam būtu jāpievērš uzmanība, lai darījumā izvairītos no nepatīkšanām vai sarūgtinājuma. Nekustamo īpašumu kompānija "Latio" piedāvā darījumos biežāk pieļauto kļūdu apkopojumu un padomus to nepieļaušanai.

Pirms darījuma nav veikta faktiskā meža stāvokļa pārbaude vai tā veikta pārāk sen

Pirms meža īpašuma pirkuma līguma slēgšanas būtu ļoti svarīgi pārliecināties par meža īpašuma faktisko stāvokli - salīdzināt meža inventarizācijas datus ar faktisko stāvokli dabā.

Meža inventarizācijas datiem (VMD) vajadzētu parādīt meža sastāvu (koku suga, vecums, augstums utt.), bet ne vienmēr tie ir precīzi, aktuālā situācija var būt citāda. Meža inventarizācijas dati ir derīgi 20 gadus, tāpēc pirms meža īpašuma iegādes noteikti jāveic tā pārbaude dabā. Tāpat arī pievadceļu un meliorācijas stāvoklis, jānoskaidro, vai kaimiņu īpašumos ir paredzēts servitūta ceļš. Tas ļaus saprast, cik bieži, kā un vai pircējs varēs piekļūt iegūtajam meža īpašumam.

Nedrīkst pieļaut, ka no meža apskates brīža līdz darījuma noformēšanas brīdim paiet ilgs laiks. Ja tā noticis, ieteicams vēlreiz īpašumu apskatīt. Tas gan neizslēdz, piemēram, vētras nodarītus postījumus. Arī pārdevējam būtu svarīgi pārliecināties par īpašuma faktisko stāvokli pirms līguma slēgšanas.

Ja meža īpašumā atklātos nelegāla izgāztuve vai vides piesārņojums, tad tie būtu jānovērš pārdevējam, ja vien līgumā nebūtu paredzēts citādk.

Nav noskaidrota patiesā meža īpašuma vērtība

Ši ir ļoti izplatīta pārdevēju kļūda. Daudzi privātie mežu īpašnieki pārdod savu meža īpašumu, pajautoties tikai uz viena pircēja nosaukto cenu, kas nereti ir krietni (reizēm pat trīs reizes) zemāka par tirgus cenu. Lai pasargātu sevi no negodīgiem pircējiem, ļoti ieteicams rīkot neformālu izsoli vairāku pircēju starpā vai pajautāt cenu neatkarīgam vērtētājam. Gala rezultātā finansiālais ieguvums krietni pārsniedz šī pakalpojuma izmaksas.

Mežam ir lauksaimniecības zemes statuss

Plānojot darījumu, jāpārbauda ierobežojumi dabas datu pārvaldības sistēmā "Ozols". Ja pēc platības īpašumā dominē lauksaimniecības zeme, kaut vai aizaugusi, un mežs aizņem mazāku teritoriju, tad īpašums tiek kvalificēts kā lauksaimniecības zeme. Tai ir specifiska iegādes kārtība un pastāv ļoti īpašas prasības pret pircēju. Ja uz tās aug bērzi, tad vēl pastāv iespēja juridiskā ceļā zemi pārkvalificēt par mežu. Citos gadījumos, visticamāk, nāksies ieguldīt lielu darbu un ievērojamus finansiālus līdzekļus, lai atjaunotu lauksaimniecības zemi.

Atbilstoši tirgus situācijai lielākie lauksaimniecības zemju pircēji šobrīd ir lielie Skandināvijas fondi vai citi ES dalībvalstu pensiju fondi, uz kuriem attiecināms ierobežojums - nav atļauts iegādāties īpašumā vairāk nekā 4 tūkstošus hektāru. Lieliem investoriem šī platība ātri vien sakrājas, un, ja pārdevēja īpašumā dominē lauksaimniecības zeme, tad viņš šim izdevīgajam pircējam savu zemi nemaz nevar pārdot.

Risinājumi: 1) nodalīt lauksaimniecības zemi no mežu zemes un pārdot to kaimiņu zemniekam, kurš ar valsts garantētā kredīta palīdzību šo zemi varētu iegādāties un atgriezt lauksaimnieciskajā ražošanā; 2) apmezot zemi; ja pārdevējs nolemj pārdot zemi pēc 3 vai 5 gadiem, tad stingri noteiktā kārtībā viņš var ieaudzēt kociņus un nodot šo zemi mežniecībā; 3) ieguldīt zemi SIA pamatkapitālā un tirgot to atsevišķam investoram - tomēr drīzumā gaidāmie grozījumi normatīvajos aktos to nākotnē varētu liegt.

Pircēja naudas neskaidra izcelsme

Situācijas, kad banka aiztur pircēja maksājumu aizdomīgas naudas izcelsmes dēļ, nekustamo īpašumu pārdošanas praksē vērojamas samērā bieži. Ja naudas aizturēšanas brīdī īpašuma

tiesības jau pārreģistrētas uz pircēju, šī situācija var izrādīties nepatīkama abām pusēm. Tādēļ svarīgi nodrošināties, lai katrs no līdzējiem ar vienpusēju paziņojumu varētu no līguma atkāpties. Ja līgumā šāda punkta nav, tad pārdevējs nevarēs īpašumu pārdot nākamajam pircējam, un riskē palikt šādā nenoteiktā situācijā uz nezināmu laiku.

Apmaksa tiek veikta avansā

Maksāt pirkuma maksu par nekustamo īpašumu avansā ir liels risks. Jāņem vērā ne tikai iespējamā pārdevēja negodprātība, kurš īpašumu var pārdot otrreiz. Jāpatur prātā arī risks - brīdī, kamēr zemesgrāmatā nav nostiprinātas pircēja īpašuma tiesības, kriminālprocesa ietvaros pārdevējam piederošam īpašumam var tikt uzlikts arests vai reģistrēta aizlieguma atzīme, un pircēja īpašuma tiesības uz īpašumu var netikt reģistrētas, bet nauda pārdevējam jau būs samaksāta.

Viens no labākajiem risinājumiem būtu darījuma konta atvēršana vienā bankā vai notāra piesaistīšana, kas nodrošinātu jau laicīgu pircēja naudas izcelsmes pārbaudi un krietni samazinātu risku, ka pārdevējs naudu varētu nesaņemt.

Skaidras naudas darījums

Skaidras naudas darījumi ar likumu tika aizliegti 2019. gadā. Tomēr, redzot, kādas darījumu summas tiek reģistrētas zemesgrāmatās, iespējams, ka starp fiziskām personām daļa darījuma summas joprojām tiek maksāta skaidrā naudā. Jāapzinās, ka skaidras naudas plūsmas kontrole mūsdienās ir ļoti stingra, un ielaisties skaidras naudas darījumos nozīmē uzņemties nevajadzīgu risku. Ja klients nespēj paskaidrot naudas izcelsmi, banka var atteikties turpināt sadarbību. Vēl jaunāk - banka var iekļaut personu pagaidām neoficiālajā *melnajā* sarakstā. Tātad arī pārējās Latvijas kredītiestādes var atteikt šādam klientam konta atvēršanu. Nauda, kas iegūta, ietaupot

uz nodokļiem, neatsver tās nepatīkšanas, kuras šim lēmumam var sekot.

Iesaistīšanās fiktīvā darījumā

Likums par iedzīvotāju ienākuma nodokli paredz, ka peļņai, kas gūta no pārdotā nekustamā īpašuma, tiek piemērots kapitāla pieauguma nodoklis 20%. Tomēr cilvēki nevēlas lieki gadījumos, kuros pirkuma iegādes vērtība ir kadastrālā vērtība un nodokļa summa veidojas ievērojama. Un tad pārdevēji nereti uzķeras uzpircēju piedāvājumam ietaupīt.

Likums paredz, ka, atsavinot kokmateriālus ciršanai, ir piemērojams iedzīvotāju ienākuma nodoklis 10% apmērā, kuru ietur pircējs (juridiska persona). Likums tāpat arī pieļauj samaksāt tikai 7,5%, atlikušos 2,5% attiecinot uz cirsmas atjaunošanas izmaksām. Šķiet kārdinoši, ka 20% nodokļa vietā varētu maksāt 7,5%. Tomēr jāapzinās, ka šāds lēmums saistīts ar ievērojamiem riskiem. Likums skaidri norāda, ka 10% nodokļa likme tiek piemērota ienākumam no fiziskās personas īpašumā esoša augoša meža atsavināšanas izciršanai. Bet atsavināšana izciršanai nozīmē, ka ir izņemts ciršanas apliecinājums, kurā ir noteikta izcērtamā kubatūra. Šāda kubatūra tiek pārdota, kokiem ir jābūt nozāģētiem un aizvestiem, informācija par to vai nu parādās, vai neparādās VMD.

Ja isā laika posmā noslēgti divi darījumi, turklāt gan par kokmateriāliem, gan zemes pārdošanu vienam pircējam, uzraugošajam institūcijām būs skaidrs, ka noticis fiktīvs darījums.

Šādā gadījumā Valsts Ieņēmumu dienesta priekšā par to atbildēs pārdevējs. Audita iespējamība ir diezgan augsta. Sliktākā scenārija gadījumā pārdevējam nāksies samaksāt 20% nodokli divkārtšā apmērā, papildus sedzot nokavējuma procentus. Šajā brīdī visas sekas nāksies uzņemties tikai pārdevējam.

Rakstu sagatavoja Latio mežu un lauksaimniecības zemju nodaļa sadarbībā ar zvērinātu advokātu Jāni Jurkānu

Vērtīgs ieteikums
Saņemot mantojumā nekustamo īpašumu, mantiniekam iesakām mantojuma apliecībā norādīt nekustamā īpašuma tirgus vērtību (nevis kadastrālo vērtību). Mantiniekam šajā brīdī ir jāsamaksā atlīdzība zvērinātam notāram, piemēram, pirmās un otrās šķiras radniekam tie ir 46,95 eiro, un 0,5 % no mantojamās mantas vērtības, kas pārsniedz 8537 eiro, kā arī valsts nodeva par nekustamā īpašuma tiesību nostiprināšanu zemesgrāmatā pirmās un otrās šķiras mantiniekam - 0,5% no mantotā nekustamā īpašuma vērtības. Gadījumā, ja mantinieks izvēlēties pārdot mantoto nekustamo īpašumu, pārdodamā nekustamā īpašuma iegādes vērtība būs atbilstoša tirgus vērtībai (pārdošanas cenai) un neveidosies ar kapitāla pieauguma nodokli (20%) apliekams ienākums.

Apsveikumi

Tu gadus neskaiti, vien domās pārcilā Tu tos,
Lai katram savu mīļu reizi kā bite ziedam
pieskartos.
Tu gadus neskaiti, vien tajos Dieva svētītajos
Pa mazu durvju spraugu kā pūra lādē ieskaties...

Miļi sveicam **Helēnu** jubilejā!
Novēlam veselību un pozitīva noskaņojuma pilnas dienas.
Līga, Artis, Ināra, Solveiga, Līga, Mareks

Lai visa mūža skaistie mirkli
Kā svētība pār Tevi list,
Bet tie, kas aizēnoja sauli,
Kā mākoņi lai projām kļūst.
Nav gadiem nozīmes joprojām,
Ir sirdī saule, vējš un prieks,
Jo viss, kas Tavā dzīvē bijis,
Viss Tavš, un it nekas nav lieks.

Sirsniņi sveicieni **Helēnai Sirmajai** dzimšanas dienā!
Lai katrs rīts sākas ar Dieva svētību, veselību, prieku sirdī.
Olga, Rita, Elmārs, Nellija, Vija, Zina

Ai, māte Latgale,
tu dārga man un mīla,
Es raugos magonēs
kā tavā vaigā zvīlā.

(I.Kalnāre)
Viļakas novada "Jaunzemniekos" 85 gadu dzīves jubilejā
sveicam brāli **Staņislavu Duļbinski!**
Jānis, Janīna, Ance no Jelgavas

Lai Tavš pavards dvēseli silda,
Gadi sudraba ledos kaut iet.
Vēl Tavā dārzā puķu ir gana,
Vēl kā dārzs Tava dvēsele zied!

No sirds sveicam **Zentu Hatļevu** skaistajā jubilejā!
Vēlam veselību, izturību, dzīvesprieku!
Aija, Anna, Aina, Dzintra

Pērk

Z.s "Strautiņi"
Iepērk **mājlopus.**
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

IEPĒRK MĀJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKAIS SVARIS
tel. 27777733
www.galaspārstrade.lv

SIA "RENE" Iepērk
jaunlopus,
aitas, liellopus.
Elektroniskie svāri.
Samaksa skaidrā naudā vai ar pārskaitījumu.
Tālr. 29996309, 26447663,
29485520, 26373728 vai uz
e-pastu:
re-nem@inbox.lv
Zvaniet - cenas mainās katru nedēļu.

Pērk mežus, cirsmas. Tālr. 29419597.

Pērk garāžu Balvos.
Tālr. 29173185.

"Craftwood" PĒRK MEŽA
ĪPAŠUMUS visā Latvijā, cena no
1000-10000 EUR/ha. Samaksa
darījuma dienā. Tālr. 26360308.

Pārdod

Pārdod logus un durvis.
Ir daudz noliktavā!
Tālr. 26343039.

Pārdod lopbarības miltus,
15 centi/kg. Tālr. 26065442,
26325299.

Pārdod visa veida nomaļus.
Tālr. 25609841.

Pārdod malku. Tālr. 29199444.

Skaldīta malka. Cena
23 EUR/berkubā. Piegādes apjoms
līdz 7 berkubiem. Ir sausā.
Tālr. 25543700.

Pārdod malku vai maina pret
veciem motocikliem. Malkas
gabalošana, skaldīšana.
Tālr. 26425960.

Pārdod ruļļu presi PRF-110
(Baltkrievija). Tālr. 26119063.

Dažādi

Vēlos nomāt lauksaimniecības zemi.
Tālr. 28772537.

Santehnikas pakalpojumi, apkure,
kanalizācija, ūdens. Tālr. 25609841.

SIA "Senlejas" iepērk liellopus,
teļus. BIO liellopiem augstas cenas!
Samaksa tūlītēja. Tālr. 62003939.

Pie veikala "Lieltirgotava" atstāts
maisiņš ar gaļas konserviem.
Īpašniekam interesēties veikalā.

Līdzjūtības

Lūgšim svecēm rādīt gaismu,
Skujām taku izrotāt,
Dosim līdzī smilšu sauju,
Ziedus mūža gājumam.

Izsakām patiesu līdzjūtību
**Henriham Loginam-Slišānam ar
ģimeni,** mūsu **KONSTANCIJU**
mūžības ceļā pavadot.
Baltinavas vidusskolas kolektīvs

Lai sapnis balts viņas dvēseli aijā,
Un klusais miers ar saviem
spārniem sedz. (Ā.Elksne)
Izsakām visdziļāko līdzjūtību un
skumju brīdi esam kopā ar **Henrihu
Loginu-Slišānu, MĀSU** mūžībā
aizvadot.
1987.gada absolventi

Es izeju tai gaismā,
Kur tālāk nav kur iet. (I.Ziedonis)
Izsakām līdzjūtību **Henriham
Loginam-Slišānam ar ģimeni,**
MĀSU mūžības ceļā pavadot.
M.Pilāne, Ģ.Pilāns, A.Pilāns,
D.Pilāns

Aizvērās pēdējā grāmatas lapa,
Aplusa vārdi un balss.
Iestāšanās bezgala tumsa,
Raud mākonis palss.
Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
Henriham Loginam-Slišānam,
mūsu **KONSTANCIJU** mūžības ceļā
pavadot.
Bijušie darba kolēģi Baltinavas
novada domē

Miers, pilnīgs miers
Ir sirdī cilvēkam,
Kas Dievam uzticas
Un pieder tam.
Henrih, lai mūžīgs miers un debesu
valstība Tavai māsīņai
KONSTANCEI. Mūsu vispatiesākā
līdzjūtība.
Baltinavas katoļu draudzes koris un
vadītāja

Mātes rūpēs pagurusi
Skaidra mātes dvēselīte,
To aiznesa eņģēliši
Pie Dieviņa pagalmos.
Lai mūsu atbalsts un līdzjūtība **TeV,**
Ina, MĀMIŅU mūžībā pavadot.
Veikala "top!" kolektīvs

Nekad no rudens mākoņiem
nav tik daudz tumšu skumju liņģis.
Nekad vēl vējš zem debesīm
tik nežēlīgs un ass nav bijis.
Skumju brīdi esam kopā ar **Inu
Kuduri un viņas ģimeni, MĀMIŅU**
mūžībā aizvadot.
Valentīna, Daina, Tatjana, Ina B.,
Silvija, Ārija

Apsedz, Dieviņ, zvaigžņu sagšu,
Klāj mākoņu paladziņu,
Aplukuši mātes soļi,
Dzīves ceļu staigājot.
Skumju un atvadu brīdi mūsu
patiesa līdzjūtība **Inai Kudurei un
tuviniekiem, MĀMIŅU** mūžības
ceļā pavadot.
Iveta, Ļūda, Inta, Līga, Aija

Lai es sajūtu tavu elpu
Tā kā bērnībā cieši klāt.
Sargēģelis šai laikā un telpā
Vēl kaut brīdi esi man, māt!
(K.Apškrūma)
Izsakām līdzjūtību **Inai Kudurei ar
ģimeni, MĀMIŅU** mūžībā pavadot.
2.ieejas kaimiņi Bērzpils ielā 14

Tā aiziet mūsu mīļie,
Aiziet no ikdienas rūpēm
Mierā un klusumā prom,
Paliek vien dvēseles gaisma...

(Ā.Elksne)
Skumju brīdi esam kopā ar **Natālijas
un Mārites ģimenēm,** vīramāti
MĀRĪTI AGEJEVU zemes klēpī
guldot.
Žīguru KN deju kolektīva "Skatiens"
dalībnieces un vadītāja, rokdarbu
pulciņa dalībnieces

Tas visskumjākais brīdis, kad
mātes sirds
Uz mūžu mūžiem pārtrūkst un
stājas,
Tad zvaigznes pie debesīm asarās
mirkst

Un tukšums kā klajums kļūst dēla
mājas. (A.Vejāns)
Izsakām visdziļāko līdzjūtību
**Dainim, Dzintaram un pārējiem
tuviniekiem,** pavadot māti **MARIJU**
smilšu kalniņā.
Nikolajs un Laima

No atmiņām paliek tik starojums
maigs,
Tā kā liedagā saulrieta pēdas,
Turp, kur tu aiziesi, apstāsies laiks,
Norims sāpes, rūpes un bēdas.
(B.Martuzeva)

Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
dēlu Daiņa un Dzintara ģimenēm,
miļo māmiņu **MARIJU AGEJEVU**
mūžībā pavadot.
Kaimiņi: Atis, Dace, Gaļina, Šīriņu,
Vīguļu ģimenes

Mums palikuši tavi vārdi,
Mums palikusi tava sirds.
Un liekas, ka ikvienā zvaigznē
Vēl tavas acis preti mirdz.
Visdziļākā līdzjūtība **dēlu ģimenēm,**
pavadot miļo māmuliņu
MARIJU AGEJEVU kapu kalniņā.
Ingrīda, Ārija, Lonija, Lidija, Ronaldā

Lēni, lēni, klusi, klusi
Nu tu aizej dusēt, māt,
Rīta saule, miļi vārdi
Nespēj tevi modināt. (Latv.t.dz.)
Izsakām līdzjūtību **Dainim
Agejevam un Māritei Meijerei ar
ģimenēm, MĀTI, VĪRAMĀTI** un
VECMĀMIŅU mūžības ceļā
pavadot.
Kolēģi Balvu mežniecībā

Vai tie mākoņi piekusuši,
Vai tu aiz mākoņiem, māt,
Varbūt dievkoka tumšajā zarā
Vēl ar tevi var parunāt...
(S.Kaldupe)
Dalām sāpju smagumu un izsakām
dziļu līdzjūtību **Dainim Agejevam
un Dzintaram Meijeram ar
ģimenēm, MĀMIŅU** mūžības ceļā
pavadot.
J.Miņina, J.Šaicāna, M.Jurjana
ģimenes

Es tev domās, māt, stāstīšu vēl ilgi,
Kā dārzā ziedi saziņ, kā bites tajos
dūc,

Kā dzērves atlido un aizlido ar
dziļiem skumju,
Kā dienas mums aiziet bez tevis,
māt.
Mūsu patiesa līdzjūtība **Meikulam,
Ilgonim, Dainim Puncuļiem,
tuviniekiem,** miļo sievu, māmiņu
ANNU mūžībā pavadot.
Līga, Beāte, Inta, Miervaldis

Ak, mīļā māt, tu projām aizej klusi,
Tai ceļā pēdējā, no kura nepārnāk...
Ilgoni, lai mūsu patiesa līdzjūtība,
MĀMUĻU guldot dzimtās zemes
smiltajā.
Biruta un Zina ar ģimenēm

Krustu krustām zemes ceļi,
Tavs celiņš izstaigāts.
Dod, Dieviņ, dvēselei
Vieglu ceļu viņšaulē.
(K.Skalbe)
Kad skarbie mūžības vēji apdzēsusi
MĀTES dzīvības sveci, izsakām
patiesu līdzjūtību **Ilgonim
Puncuļim.**
Ezera ielas 18.mājas 5.ievejas
kaimiņi

Nem no mums tās gaišās stundas,
Kurās bieži kopā būts.
Lai tev dzimtās zemes vēji
Siltu miega dziesmu dūc.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību
tuviniekiem, mūsu bijušo darba
kolēģi **ANNU PUNCULI** mūžībā
pavadot.
Skaitļotāji

Skumju brīdi esam domās kopā un
izsakām visdziļāko līdzjūtību
**Meikulam, Ilgonim, Dainim
Puncuļiem.**
Ervinš, Andriš, Juris, Vija,
Inese, Egons

Saņem, labā Zemes māte,
Vienu sirnu māmuliņu,
Apsedz viņu silti, silti
Savām smilšu villainēm.
(Latv.t.dz.)

Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
Ilgonim Puncuļim, pavadot
MAMMU aizsaulē ceļā.
SIA "Diogens audio" kolektīvs

Viss aizgājis - kas izdzīvots nu bij,
Nu dvēselīte debesis sev jaunu
līdzdu vij. (J.Jaunsudrabiņš)
Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Larisa
Guļinai, Laurai un Artūram,** miļo
māmiņu, vecmāmiņu
ANNU ALEKSEJEVU mūžības
ceļā pavadot.
Partizānu ielas 21.a mājas 1.ievejas
kaimiņi

Kas smagāks vēl var būt,
Pa dzīves taku ejot,
Kā atdot zemei to,
Kas sirdij tuvs un dārgs.
(L.Lasmanis)
Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Valdim
Pušpuram, TĒVU** mūžībā pavadot.
MMK Kubuli mednieku kolektīvs

Mēs klusējot paliekam...
Vēji šalko un mierina mūs,
Bet tava vieta, kas bija šai dzīvē,
Ir, bija un vienmēr būs.
(N.Dzirkale)
Izsakām dziļu līdzjūtību **Verai
Košļevai ar ģimeni,** mūžībā
pavadot **BRĀLI.**
Kaimiņi Alejas ielā 7

Pārtrūka dzīvības stīga,
Aplusa vārdi un balss.
Nakts iestājas bezgalīga,
Raudāja mākonis palss.
(L.Sāgameža-Nāgele)
Kad pa rudenīgo ceļu uz mūžību
aiziet **ANATOLIJS ŠOLINS,** mūsu
patiesā līdzjūtība **piederīgajiem.**
SIA "Agroserviss B" bijušie kolēģi

Vaduguns
INDEXSS 3004
IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr.
LV43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒKINU KONTS
A.S. SEB BANKA
Nr. LV21UNLA0024000467345,
kods UNLALV2X
Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem
atbild to autori.

**REKLĀMA,
SLUDINĀJUMI**
D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959

REDAKTORS **E.GABRANOVS** - T. 29360850
ŽURNĀLISTI: **S.KARAVOIČIKA; Z.LOGINA,**
I.ZINKOVSKA, M.SPRUDZĀNE, I.TUŠINSKA,
A.LOČMELIS - T. 26555382
KOREKTORE **S.GUGĀNE**
GRĀMATVEDE **S.BĒRŽINA** - T. 25908200
ŠOFERIS **A.KIRSANOVŠ** - T. 27870730
Tālrunis-autoatbildētājs - 64520961

e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājaslapa: **vaduguns.lv**
Datorsalikums-
SIA "Balvu Vaduguns",
G.LIELMANIS
Iespējamais SIA "Latgales
Druka", Rēzeknē,
Baznīcas 28
TIRĀŽA - 3001

